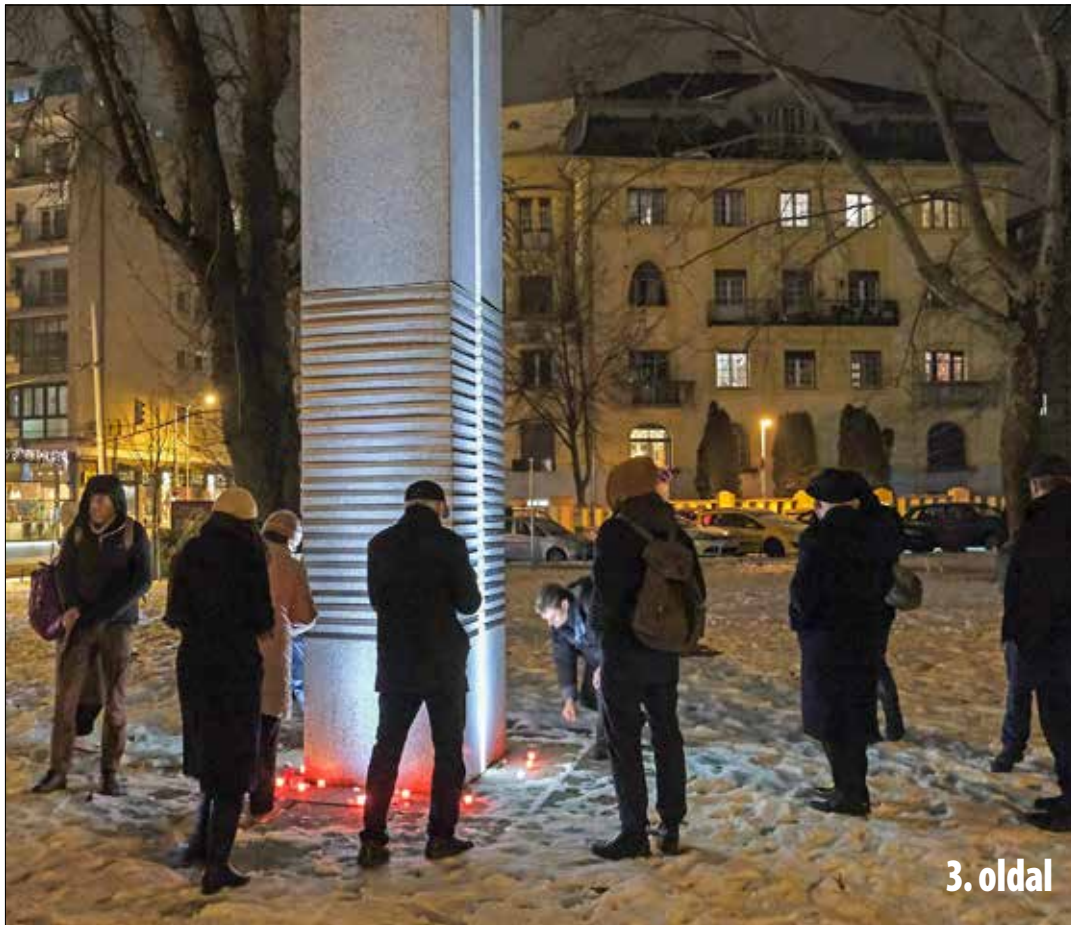




Szembe kell szállni a szervezett gyűlölettel!

1945. január 12-én nyilas pribékek nyolcvannégy embert, betegeket, orvosokat, ápolókat öltek meg a Maros utca 16. szám alatti egykori zsidó kórházban. Két nappal később százötven embert mészároltak le a Városmajor utca 64–66. alatti gyógyintézetben, majd január 19-én az Alma utca 2/b alatt működő ortodox szerezetothon nyolcvanegy lakóját gyilkolták meg, miután a közeli parkba terelték őket. Az áldozatok között egyaránt voltak zsidó és nem zsidó emberek. Rájuk emlékeztünk a XII. kerületi önkormányzat támogatásával megvalósuló ökomenikus imahéten januárban.



3. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

Apakeresés „identitás-hullámvasúton”



7. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

Volt egy apja, aki meghalt, majd volt egy apja, akiről megtudta, hogy az apja, aztán hét éve kiderült, hogy mégsem az apja, hanem az eredeti valaki az apja. Akár bele is bolondulhatott volna ebbe, de inkább feldolgozza a történetet egy négyrészes regényfolyamban, mert azt mondja, akkor bolondult volna bele, ha nem dolgozza fel. Most készül a negyedik kötet, talán a legnehezebb, ami már tényleg az igazi apjáról szól, az ő naplói alapján, azaz tulajdonképpen ketten írják. Veszteségekről, újrakezdésekről, felszínes kapcsolatokról és identitásválságról is beszélgettünk **Gerlóczy Márton** – született: Váczi Márton – íróval.

Aki a zene felé viszi az embert

A budapesti lemezboltosok egyik élő legendája, a jazz és a klasszikus zene hatalmas tudású szakértője. Könyvtáros-antikváriusként is dolgozott, és ő volt az, aki bevezette a hazai közönséget a lemeztisztítás magasabb szintű világába. Gyerekkorától rengeteg élmény köti a XII. kerülethez, amely már jó ideje a lakhelye is. Hetente kétszer tart lemezhallgatós szeánszokat a Nyitott Műhely kulturális központban, ahol amellet, hogy vásárolhatunk, rengeteg tudással is gyarapodhatunk. Mesterségem címere sorozatunk következő vendége: **Bálint Ferenc**.



11. oldal

FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

HEGYVIDÉKI CIVIL NAP

...
AHOL A KÖZÖSSÉG ÉLETRE KEL

Közösségi programok minden korosztálynak



Részvételi költségvetés: megvan a toplista!



Fonti Krisztina: „A kerület lecsúszása elindult”



Rabb Krisztián már Los Angelesre készül



Jókai Mór esetei a disznókkal

RÓLUNK IS SZÓL – FŐVÁROSI HÍREK

Helló, zárt bringatárolók, viszlát, kétheti bérlet!

Melyik legyen az Év Fővárosi Civil Szervezete? Március 1-jéig lehet szavazni az Év Fővárosi Civil Szervezete pályázaton döntőbe jutó tíz közösségre. A győztes veheti majd át a Városháza szimbolikus kulcsát és a díjjal járó, szabadon felhasználható ötmillió forint pénzt. Az elismerést azok a civil szervezetek kapják, amelyek élhetőbb, fenntarthatóbb, igazságosabb, színesebb és közösségibb Budapestért dolgoznak. A döntősök bemutatkozásai megtekinthetők az alábbi QR-kóddal megnyitható weboldalon.



A tíz szervezet: 10 millió Fa Alapítvány, Baltazár Színház Alapítvány, DemNet, Híntalovon Gyermekjogi Alapítvány, Káva Kulturális Műhely Egyesület, Magyar Kerékpárosklub, Menhely Alapítvány, Motiváció Alapítvány, PATENT Patriarchátust Ellenzők Társasága Jogvédő Egyesület, Utcaról Lakásba! Egyesület. További részletek és szavazás: civil.budapest.hu

Lakat alá kerülhetnek a biciklik. Elkészültek a zárható kerékpártárolók Budapesten. A támogatást elnyerő önkormányzatok többféle kialakítással és működési modellel indultak a két évvel ezelőtt meghirdetett pályázaton. A szükséges pénzt a közösségi költségvetés biztosította, a cél pedig nem más, mint a környezetbarát közlekedés könnyebbé tétele a fővárosban. Mert hiába népszerű már most is a bicikli a rövidebb távolságok leküzdésére, sokan éppen a biztonságos tárolási lehetőségek szűkössége miatt nem pattannak nyeregbe. A pályázatra komoly túljelentkezés volt, az eredetileg meghatározott támogatási összeg háromszorosára jelentkezett 11 kerület. Végül 50 millióról 80 millióra emelkedett a keret, és 8 kerület 18 helyszínén épültek

különböző típusú bringatárolók. Most helyszínenként 6–20, összesen 194 férőhely áll rendelkezésre, ezeket különböző üzemi modellekkel és árazásokkal lehet használni. A nyertes helyszínek listája a Budapest Városháza Facebook-oldalon olvasható.



Modern és lopásbiztos kerékpártárolók Óbudán

Ennyi volt a kétheti bérletnek! Megszűnnek a félhavi Budapest-bérletek, jönnek viszont az egy évre szólók, amik szintén elérhetők a BudapestGO applikációban. Természetesen a már megvásárolt félhavi bérletek az érvényességi idejükig használhatók utazásra, tehát senkit sem érhet kár a változtatással. További újdonság, hogy nő a bérletfajták köre: a BudapestGO alkalmazásban jön az éves Budapest-bérlet cégeknek, az éves országbérlet (teljes árú és kedvezményes), valamint az éves Pest vármegyebérlet (teljes árú és kedvezményes).

Nem mindegy, milyen a diák... Mármost az igazolvány, ugyanis csak akkor jogosít kedvezményes utazásra, ha megfelel a közlekedési szolgáltató előírásainak. Azt hinnénk, ez egyértelmű, és mégsem. A Budapesti Közlekedési Központ tájékoztatása szerint – a kedvezményes ország- és vármegyebérletekhez

hasonlóan – a tanulók Budapest-bérletén is a diákigazolvány vagy egy személyazonosító okmány száma tüntethető fel. Azoknak, akik még nem rendelkeznek diákigazolvánnyal, és csak ideiglenes igazolásuk van, a személyazonosító okmány számát kell megadniuk. Mivel az új szabályok a következő tanévtől lépnek hatályba, és 2026. augusztus 31-ig türelmi időszak van érvényben, amennyiben a jogosultság egyértelműen nem igazolható, a közlekedési szolgáltatók akkor sem szabnak ki pótdíjat, csupán felhívják a figyelmet a változásra.

Rezsitámogatás segít a téli hónapokban

A Hegyvidéki Önkormányzat kiemelt célja gondoskodni azokról, akiknek nehézséget okoz a téli hónapok közüzemi kiadásainak megfizetése. Erre szolgál a havi 13 000 forintos téli rezsitámogatás. A támogatás jövedelmi jogosultsági feltétel teljesülése esetén állapítható meg. **A jövedelemhatárok 2026. január 1-jétől emelkedtek.** Azok a XII. kerületi személyek, családok jogosultak a támogatásra, akiknek és amelyeknek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg – 2026. január 1-jétől – a **130 900 forintot.**

Magasabb a jövedelemhatár azok esetében, akik fokozottan rászorulóknak minősülnek, vagy betöltötték a 65. életévüket, esetükben ugyanis **184 200 forint-ra emelkedett** az egy főre jutó nettó jövedelemhatár. *(Fokozottan rászoruló kérelmezőnek minősül, aki háztartásában egyedül él; gyermekét egyedül neveli, vagy tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevel; nagycsaládos; ahol a szülő alacsony iskolai végzettségű vagy munkanélküli; az a család, amelyben nagykorú fogyatékos személy él; továbbá az elégtelen lakáskörülmények között élő család.)*

Ezenfelül jogosult a támogatásra az az egyedül élő, 65 év feletti idős személy is, akinek a jövedelme nem haladja meg a – 2026. január 1-jétől – **211 700 forint**ra emelt jövedelemhatárt.

A téli rezsicsökkentési támogatás iránti kérelmet a jövedelmet tanúsító igazolásokkal

együtt **március 31-ig** lehet benyújtani a polgármesteri hivatal népjóléti és köznevelési irodájához.

A havonkénti támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától állapítható meg.

A kérelemnyomtatvány átvehető ügyfélfogadási időben a népjóléti és köznevelési irodában, valamint munkanapokon a hivatal ügyfélszolgálatán. A formanyomtatvány letölthető a hegyvidek.hu honlapról (elérési út: Ügyintézés – Támogatás, gondoskodás – Pénzbeli és természetbeni ellátások – XII. kerületi személyek és családok pénzbeli és természetbeni támogatásai – Téli rezsitámogatás – letölthető nyomtatványok).

A kitöltött kérelem a szükséges igazolásokkal együtt a népjóléti és köznevelési irodában ügyfélfogadási időben nyújtható be.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal, Népjóléti és Köznevelési Iroda új címe:
1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. (a hivatal főépülete).
Telefonszámok:
06-1/224-5900/mellékek: 5146, 5154, 5111;
06-1/224-5932

Ügyfélfogadási idő:
hétfő: 13.00–17.30
szerda: 8.00–16.00
péntek: 8.00–12.00

HEGYVIDÉKI CIVIL NAP

AHOL A KÖZÖSSÉG ÉLETRE KEL

Közösségi élmények és programok minden korosztálynak!

Időpont:
2026. február 8. 10:00-16:00

Helyszín:
MOMKult
(1124 Budapest, Csörsz u. 18.)

Részletes program hamarosan!

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTELI IRODA

EZ A PLAKÁT ÉLETET MENTHET

HA SEGÍTSÉGRE SZORULÓ HAJLÉKTALAN EMBERT LÁT, TELEFONÁLJON!

+36 1 338 41 86

ESZMÉLETLEN, SÉRÜLT VAGY ERŐS FÁJDALOMRA PANASZKODÓ EMBERHEZ MINDEN ESETBEN AZONNAL **HÍVJON MENTŐT!**
A MENTŐK HÍVÓSZÁMA AZ ORSZÁG EGÉSZ TERÜLETÉN: **104**

Beszéd, ének, ima, csend elfér egymás mellett

(Folytatás az 1. oldalról)

A Városmajor történelmének egyik leggyalázatosabb szegény-foltja az 1945. januári nyilas terror. A pribékek rövid időn belül három helyszínen mészároltak le több száz ártatlant, zsidó és nem zsidó embereket egyaránt. Az áldozatokra emlékeztünk a XII. kerületi önkormányzat támogatásával megvalósuló januári ökömenikus imahéten, továbbá mindazokra, akik saját életüket is kockára téve segítettek az üldözötteknek.

Az Alma utca 2/b alatti emléktáblánál tartott január 19-i megemlékezésen Hegedűs Pál a helyi zsidó közösség képviselőjeként arról beszélt, hogy a gyilkosok a zsidókat idegenszívűnek, a többieket zsidóbérencnek nevezték. „Ezek a nyelvi erőzítő szavai, használatuk ragacsossá teszi az alanyt és a tárgyat is. A nyelv, a nép szellemi tradícióinak primer hordozója nem tudta megóvni magát a romlástól. Mert évezredek mérgező munkája aláásta védekező mechanizmusait” – fogalmazott Hegedűs Pál.

Mint mondta, a retorika, a nyelv erodálása, a dehumanizáló jelzők és a pusztító igék csak fokozatukban jelentettek újdonságot, irányuk a szokásos volt. Ugyanakkor nyilvánvalóvá tették az eredeti jelentést: az embert az ember alattivá degradálni. Megkísérelni letörölni arcáról az isteni kép mást. Az, hogy ez sikerül-e, csak rajtunk múlik: hogy odafigyelünk-e a nyelv megszentelt használatára, kiűzzük-e belőle a mérgező szavakat. Az áldozatok mártírsága nekik megváltást hozott, nekünk viszont traumát és felszólítást, hogy

képviseljük: minden ember isteni képmás, és szembe kell szállni a szervezett gyűlölettel!

Kerületi művész mentett üldözötteket

Az Alma utca tözsomszedságában élt Árkayné Sztelholo Lili. A neves képzőművész házánál egy csodálatos történetet eleve-nített fel Váradl Zsófla, a Lili és Ruth projekt létrehozója. 1944–45 telén a szomszedsban élő zsidó család tagjai arra kérték Sztelholo Lilit, hogy bújtassa el őket. Árkay Bertalan, aki a nyilas párt tagja volt, először elutasította a segítséget. Ennek ellenére, amíg férje a fronton volt, Sztelholo Lili megnyitotta



Egy lelki közösség örökölt feladata a méltó megemlékezés

házuk kapuját a menekülők előtt. Mintegy negyvenen éltek túl a nyilas terrort annak köszönhetően, hogy végül a hazatérő férj tartotta távol otthonuk-tól a nyilasokat.

A Városmajor utca 35–37. alatti volt nyilas székház helyén lévő parkolónál Vadász Gábor alpolgármester az önkormányzat emlékezetpolitikai feladatairól beszélt. Mint kiemelte, büszke, hogy a kerület közössége végre kész szembenézni a múlttal.

„Felelősséggel tartozom, hogy a Hegyvidéki Önkormányzat miként tekint vissza erre a sötét múltra. Különösen annak fényében, hogy az elmúlt évtizedekben nagyon komoly adósságot halmozott fel a kerület az emlékezetpolitika területén. Terhelt örökséget vettünk át, sok mindent nem mondtunk ki, sok helyről nem beszéltünk, sok történet maradt láthatatlan, és ezzel a tartozással szembe kell

Az emlékezés, a történelemmel való szembenézés nem lehet egy szűk kör ügye – hangsúlyozta Vadász Gábor. Ezért minél többeket szeretnének bevonni a munkába. Az emlékezésnek párbeszédnek kell lennie, egy folyamatnak, ami segít megérteni, hogyan történhetett meg a szörnyűségek, és miként lehet elkerülni, hogy megismétlődjének. Hogy az emlékezet ne a lezárt múlt legyen, hanem élő erkölcsi iránytű.

„Mint a mai este – tette hozzá –, amikor zsidók, keresztények, világi közösségek együtt emlékeznek, a beszéd, ének, ima, csend elfér egymás mellett. A felelős emlékezetpolitikát erre lehet felépíteni, és ennek arról kell szólnia, ami összeköt minket.”

Fontos a közösségek szerepe

Kövesdi Tamás, a Városmajori Katolikus Egyesület alapítója elmondta, hogy helyi lelki közösségként örökölt feladatuk a méltó megemlékezés, a múlt feltárása. Ehhez bátorítást kaptak Csonka Laura történésztől, aki arra biztat, hogy ne csak a szakemberek kutassák a múltat, és tartsanak megemlékezéseket, hanem a közösségek is ugyanezt tegyék.



Vadász Gábor alpolgármester szerint az emlékezetnek élő erkölcsi iránytűnek kell lennie

Keszler Gábor, az ortodox izraelita hitközség elnöke szerint nem mehetünk el napjaink történései mellett sem, hiszen a nyugati világ zsidóellenes eseményei a harmincas éveket idézik vissza. Fontos az emlékezés, de az is, hogy tudjuk, mi történik most máshol, és hogy ez ne gyűrűzzön be Magyarországra. Ne ismétlődjön meg a vész-korszak se a zsidók, se más kisebbségek számára.

A beszédek után Bakó Krisztina elnökkel a Szól a kakas már című dalt, majd a jelenlévők a Mohácsi András szobrászművész által készített Emlékkövhöz, a második világháború hegyvidéki áldozatainak emlékművéhez sétáltak, ahol mécseseket és kavicso-kat helyeztek el. Ezt kö-

vetően kezdetét vette az ökumenikus imaheti megemlékezés a Városmajori Jézus Szíve Plébánia-templomban, a Városmajori Katolikus Egyesület szervezésében, Martos Balázs katolikus püspök, Lányi Gábor református lelkész, Keczkó Pál evangélikus püspök és Forgács Alajos plébános vezetésével.

Ervin Gábor vértanú katolikus pap születésnapján, január 24-én Göncz Balázs levéltáros, történész „Mártír papok Budán – Sorsok a XX. századi többszörös hatalomváltás évtizedében” címmel tartott előadást a városmajori kistemplomban. A megemlékezés szentségimádással zárult, Ervin Gábor lelki szövegeivel és énekekkel.

sm.

Összeállt a legjobb ötletek toplistája

Ötletekből szerencsére nincs hiány: a XII. kerület közösségi költségvetési programja keretében több mint kétszázharminc javaslatot küldtek be az itt élők azzal a céllal, hogy szebbé, jobbá tegyék szűkebb vagy tágabb lakókörnyezetüket. Ezeket rangsorolták – a Községi Részvételi Iroda irányításával – a feladatra önként jelentkezők közül sorsolással kiválasztott Szomszedsági Tanács tagjai.

Ez év tavaszán bocsátja szavazásra az önkormányzat, hogy a rendelkezésre álló 100 millió forintot keretösszegből a lakók legkiválóbb ötletei közül mi valósuljon meg egy-egy körzetben vagy az egész Hegyvidéken. Arról, hogy az egyes kategóriákban melyek a legjobb elképzelések, a három alkalommal is ülésező, több mint harminctagú Szomszedsági Tanács hozott konszenzusos döntést.

A továbbiakban a polgármesteri hivatal munkatársai értékelik majd a kivitelezhetőség szem-

pontjából legjobbnak ítélt negyven ötletet (tíz-tíz minden kategóriából). Bár a hivatal döntött úgy, hogy valamelyiket kiszűri, mert nem tartja megvalósíthatónak – például amiatt, mert nem fér bele a költségkeretbe –, a rangsor már nem változhat. Ha tehát szakmai okok miatt valamelyik javaslat kiesne a top 10-ből, úgy a lakossági testület által felállított sorrend alapján a következő, legmagasabb pontszámot kapó, a szakemberek szerint is végrehajtható ötlet szállhat versenybe a végső szavazáson.

Zenepont és Tiszta Hegyvidék

No de melyek azok az ötletek, amik a leginkább elnyerték a Szomszedsági Tanács tetszését? Az egész kerületet érintő elképzelések közül a Zenepont elnevezésű javaslat kapta a legnagyobb arányú támogatást, ami több ötlet összehasonlásával született meg. E szerint egy olyan közösségi helyet lehetne létrehozni a XII. kerületben, ahol a gyerekektől a nyugdíjasokig bárki zenélhet önfeljesztési céllal, vagy akár csak a közös élmény kedvéért.

Az önkéntességet erősítő projektek együttese is nagy népszerűségnek örvendett: az ötletgazdák szerint ki lehetne alakítani egy segítségalapú közösséget, amiben az emberek különböző eszközökkel vagy a munkájukkal támogatják egymást. Önkéntesközvetítés és a kerületben felmerülő problémák közösségi megoldása is szerepel a célok között, mindezek kivitelezéséhez pedig egy webes felületet hoznának létre a kezdeményezők.

A lakók a Tiszta Hegyvidék elnevezésű programot is szavazásra bocsátanak: ez egy olyan játékos szemétszedő kihívás lenne, amiben minden résztvevő a saját útvonalán gyűjtené a hulladékot. A megtisztított szaka-

zokat online térképen lehetne rögzíteni, így válna láthatóvá, ki hol járt, és mekkora területet tisztított meg. A legaktívabbak díjazásban részesülnének.

Kézműves műhely, egészséges életmódot népszerűsítő klub, fiatalok mentális jólétét támogató központ, továbbá az iskolai zaklatások kezelését és megelőzését szolgáló képzés is szerepel a legkedveltebb javaslatok között. Favoritok voltak a közösségépítő programok is, köztük azok, amik révén közös kirándulások, társasjáték- és kkvízestek, vagy akár társkereső, ismerkedős események valósulhatnak meg.

Pétanque-pálya és közösségi kertek

A Szomszedsági Tanács a körzeti ötletek rangsorát is felállította. Az 1. körzetben – ami hat városrész, Németsvölgy, Márton-hegy, Farkasrét, Farkasvölgy, Magasút és Csillebérc lakosságát érinti – egy pétanque-pálya kapta a legtöbb szavazatot, amelyet a Testnevelési Egyetem sportközpontja mögötti játszótéren hozna létre az ötletadó. A második és harmadik helyezett ötletek némileg hasonlóan egymáshoz. Míg az előbbi négy évszakos közösségi kertet és abban iskolásoknak vagy a MOME hallgatóinak



Előremutató és kreatív javaslatokból válogathatott a Szomszedsági Tanács

bemutakozási lehetőséget biztosító szabadtéri galériát hozna létre, az utóbbi szerint a közterületekre kiterjedő, megvilágítható paravánokat lenne érdemes beszerezni, hogy azokon a Hegyvidéken élő művészek alkotómunkájába kaphasson betekintést a nagyközönség.

A Krisztinavárost, Kisvábhegyet és Orbánhegyet magába foglaló 2. körzet esetében több olyan javaslat is az élen végzett, ami az önkormányzat tervei között is szerepel. Ilyen a Dobsinai utcai, üresen álló önkormányzati épület közösségi és kulturális hasznosítása, valamint a Városmajor sportpályáinak felújítása. Ha a végső szavazáson ezek lesznek a befutók, a tervezett költségkeretük kiegészülne a közösségi költségvetés forrásával, ezáltal pedig további hasznos kiegészítő funkciók megvalósítására nyílna lehetőség. Az említett projekteknak kívül természetesen vannak

más elképzelések is, amik a toplistára kerültek: például a Márvány utca zöldítése, biciklisávok felfestése és a Városmajor utcai pihenőpadok kihelyezése.

Az Istenhegy, Kútölgy, Virányos, Svábhegy, Széchenyihegy és Zugliget térségét felölelő 3. körzetben a fogaskerekű svábhegyi állomásépületének kiállítóteremként történő hasznosítása élvezte a legszélesebb körű támogatást a Szomszedsági Tanácsban. Két további ötlet is kimagasló pontszámmal került a legjobbak közé. Az egyik szerint közösségi kertet lehetne kialakítani Virányoson, egy használaton kívüli közterületen, míg a másik azt javasolja, hogy az intézmények, iskolák – például a Virányos Általános Iskola – csúnya tűzfalaira igényes művészi alkotások kerüljenek, olyanok, amik tükrözik az egyes városrészek történetét, karakterét.

-vá-

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanrész bérbeadására pályázatot hirdet a **2026. január 27. napjától 2026. február 17. napjáig** terjedő időszakban.

A pályázható ingatlanrész címe:
Bp. XII., 6835/9 hrsz.-ú, természetben 1122 Budapest, Városmajor utca 75. szám alatt lévő, 5123 m² alapterületű, kivett büfé és telephely megnevezésű ingatlanon található, **88,8 m² alapterületű épület és az ahhoz tartozó 54 m² alapterületű terasz.**

A pályázati felhívás, amely részletesen tartalmazza az ingatlanrész további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a hegyvidek.hu, zenga.hu, ingatlan.com internetes oldalakon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatokat 2026. február 17. napján 15.45 óráig lehet benyújtani.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának munkatársai készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Kovács Gergely polgármester

Fonti Krisztina: „A kerület lecsúszása elindult”

Alkalmatlanság, arrogancia, tiszteletlenség, összevissza beszéd – kemény szavakkal illette Fonti Krisztina, a XII. kerületi Fidesz-frakció vezetője Kovács Gergely polgármestert és az önkormányzat kutyapárti többségét. Az egykori alpolgármestert az ellenzéki képviselőként szerzett tapasztalatairól, a kormány által kivetett, minden eddiginél nagyobb szolidaritási hozzájárulásról, továbbá parkolási kérdésekről és a vaddisznóhelyzetről is kérdeztük.

– *Ha egyetlen mondattal kel-
lene összefoglalnia, jellemeznie a
XII. kerület elmúlt egy évét, mi
lenne az?*
– Tehetetlenség, alkalmat-
lanság, klientúraépítés, széthú-
zás, lecsúszás. Ez utóbbi még
nem mindenki számára nyilván-
való, éles szem kell hozzá. De a
kerület lecsúszása elindult. Ko-
vácsék nem tudják működtetni
a kerületet: gyakran nem sikerül
üríteni a kutyapiszokgyűjtőket,
nincs eltakarítva a hó, nem megy
a parkok karbantartása, időn-
ként nem lehet rendelni ebédet
egy-egy óvodában a következő
hétre... Ezek még csak aprósá-

„Karácsony-féle siratókórus”

– *Drága karácsonyi ajándékot
kapott a XII. kerület a kormány-
tól: minden eddiginél többet, ösz-
szesen 2,4 milliárd forintot kell
fizetnie az önkormányzatnak
szolidaritási hozzájárulásként –
ez nagyjából a bevételek 10 száza-
léka. Ön igazságosnak tartja ezt a
folyamatosan növekvő, elvileg a
szegényebb települések támogatá-
sára befizetett, de átláthatatlanul
elköltött hozzájárulást, aminek
túlzott mértéke és kiszámíthatat-
lansága miatt fideszes polgármes-
terek is felszólaltak?*

kerületiekkel fizettet meg a fele-
lős, saját maga helyett.
– *Mit gondol, ilyen jelentős
összegű elvonás mellett hogyan
lehet a kerületi szolgáltatások szín-
vonalát megtartani, vagy fejlesz-
teni?*
– A kérdésébe rejtett állítással
szemben semmilyen megrázó,
semmilyen szokatlan elvonás
sincs. Hozzáértéssel lehetne a
kerületi szolgáltatások általunk
beállított magas szintjét megtar-
tani, vagy fejleszteni. De ez a
hozzáértés – sajnos – hiányzik a
mostani polgármesterből, kutyap-
árti többségből. Most derül ki,
hogy a jópofáságnak tűnő hü-



„Nincs tudás, nincs képesség” – nem kaptak dicséretet a Fidesz-frakció vezetőjétől a kutyapárti képviselők

gok, de lassan sokasodnak, ösz-
szeadódnak. Egy önkormányzat
olyan, mint egy óceánjáró. Megy
magától. Aztán kicsit megbillen,
imbolyog, a végén meg felborul.
Most még csak néha egy kicsit
megbillen. A tehetetlenség szét-
húzást szül, amit jól mutat, hogy
többen már elhagyták a kutyap-
árti frakciót.
– *Egy önök számára teljesen új
helyzetben, ellenzéki erőként ho-
gyan képzelték el az együttműkö-
dést a kerületvezetéssel, a kutyap-
árti többségű képviselő-testület-
tel, és ehhez képest hogyan zajlik
a hétköznapi munka?*
– Az maga a döbbenet. Ko-
vács stílusát ismerve sok min-
denre számítottam, de amit el-
képzelni sem tudtam volna, az
az, hogy folyamatosan női mi-
voltomban aláznak meg, illetve
emberként is: személyeskednek,
becsmérelnek, rá-
galmaznak, lené-
zően kommuni-
kálnak. De nem
csak velem – a
frakciónkból kilé-
pő képviselőnök-
nek is kijut rende-
sen Kovács tiszte-
letlen, arrogáns
megjegyzéseiből.
Arra is számíto-
tam, hogy hozzá
nem értés lesz. Az
kicsit durva, hogy
több vezetői pályá-
zatot sem sikerült
kiírni, vagy egy-
egy intézmény alapít-
ó okiratának módo-
sítása sem sikerül el-
sőre. Azt kell mondanom, hogy
a momentumosok sokkal felké-
szültebbek, mint a kutyapártiak.
Vetítésben, összevissza be-
szédben, trollkodásban viszont
kiválóak, bár kétlem, hogy a
választóik erre adtak volna fel-
hatalmazást nekik.

– Azt hittem, hogy a ‘24 ka-
rácsnyán a kormány által el-
utalt egymilliárd forintos támo-
gatásra gondol, amikor ajándé-
kot emleget! Vagy arra, hogy
hárommilliárd forint marad-
vánnyal adtuk át az önkormány-
zatot. A szolidaritási hozzájárú-
lás nem „karácsonyi ajándék”.
Évek óta létezik. Mi is fizettük.
Évről évre nő, de az iparűzési
adóbevétel még jobban nő. Ko-
vács is beállt abba a Karácsony-
féle siratókórusba, amelyik a
saját alkalmatlanságát azzal
mentetgeti, hogy a csúnya kor-
mány bántja őket. Nem tudom,
kérdezte-e volna, de beszéljünk
azokról az „ajándékokról” is,
amelyeket a hegyvidékiek kap-
nak Kovácsától: másfél milliárd
forinttal emelte a kerületiek adó-
ját; több száz millió forinttal
több pénzt szed be azért, hogy

lyéskedés mögött üres fej van,
nincs tudás, nincs képesség.
– *Mi az, amire a jelenlegi
pénzügyi keretek között többet
vagy kevesebbet költene?*
– Mindenképpen kevesebbet
költének a klientúra építésére, a
pártkatonák fizetésére. Non-
szensz, hogy egy másik település
momentumos önkormányzati
képviseelőjének adtak megbízási
szerződést, vagy kutyapárti po-
litikusok kerültek fizetési listára
nem kevés pénzért. Egy sajnála-
tos ballépés miatt nyilvánosságra
került, hogy a munkájukat
sok éve tisztességesen végző köz-
tisztviselők fizetését messze meg-
haladó fizetésekkel vettek fel
pártkatonákat a hivatalba. Ez
pénzben is sok, illetve megalázó,
lenéző a kerületet a vállukon
vivő köztisztviselőkkel szemben.
A közbeszerzési bírságokra is



Sok védett épület újult meg korábban, így a Szilágyi Erzsébet fasori régi vámház is

valaki az autójával a saját lakó-
helye előtt vagy a közelében par-
kolhasson; húsz százalékkal
emelte a lakbéreket; egymilliárd-
dal drágább lett a közétkeztetés.
A piros masni pedig ezeken az
„ajándékokon” egy a budapesti
kerületek történetében is szinte
példátlan mértékű közbeszerzé-
si bírság, amit Kovács a

kevesebbet költenék. Említettem
már a példátlan gigabírságot: Kovács egy év alatt 51 millió
forint bírságot kapott, miközben
mi tizenhat év alatt 300 ezer fo-
rintot, és azt se az adófizetők fi-
zették, hanem a megbízott szak-
cég. Többet költenék a vaddisz-
nók elleni védekezésre, a valódi
közösségek, például az egyházi

közösségek támogatására. Töb-
bet költenék az utak, parkok és
zöldterületek karbantartására,
ezekre a célokra ugyanis van
pénz a jelenlegi költségvetésben
is, csak nem képesek szabályosan
elköltetni. Több mint egy év nem
volt elegendő a megfelelő közbe-
szerzések lebonyolítására. Így
minderre a tehetetlenség, az al-
kalmatlanság miatt nem költöt-
tek, nem azért, mert a „csúnya
kormány” elvette volna a pénzük-
et.

Megállapodás a fővadkannal

– *Ha már a vaddisznókat em-
lítette: a hegyen élők jelentős részé-
nek komoly problémát jelent, hogy
túlzottan elszaporodtak a vad-
disznók, az elmúlt hónapokban ön
is többször szóvá tette a tarthatat-
lan helyzetet. 2018 után – azt
követően, hogy az afrikai sertés-
pestis megjelenése miatt megszűnt
az áttelepítés lehetősége – az ön-
kormányzat felhagyott a csapdáz-
ással, és hat éven át nem történt
semmi az állomány ritkítása érde-
kében. Nem gondolja, hogy ez is
közrejátszik a jelenlegi helyzetben?*

– Közönetképpen, hogy
több mint egy évvel a váltás után
a Hegyvidék újság megkeresett
és megkérdezett, elárulok egy
titkot: 2018-ban nem a sertés-
pestis miatt hagytuk abba a
csapdázást, hanem mert megál-
lapodást kötöttünk a HVKSZ,
azaz a Hegyvidéki Vaddisznó-
kondák Szövetsége fővadkanjá-
val, hogy békén hagyjuk őket.
Cserébe azt kértük, hogy kerül-
jék a kerületi lakókat. A megál-
lapodás kitűnően működött. A
viccet félretéve: több javaslatot is
tettem a helyzet javítására, pél-
dául hogy az önkormányzat ke-
rítse be azokat a parkokat, ját-
szótereket, amiket mi még nem
kerítettünk be, hogy megvédje
ezeket a helyeket a

vaddisznóktól; nyújtson támo-
gatót, hogy az embe-
rek vadkerítéssel
vehessék körbe a
házukat; kerítse be
a saját elhagyatott
telkeit, hogy azok
ne legyenek vad-
disznótanyák. Ta-
lálja ki, mi történt!
A kutyapárti több-
ség mindig leszava-
zott. Nem érdekli
őket a probléma. A
fizetésük megvan,
mi más kellene ne-
kik? Kovács polgármesteri veze-
tésre való alkalmatlanságát ez a
helyzet is mutatja. Viccesnek
szánt plakátok elhelyezésén, mé-
meken, tűzfalfirkákon és egy
Budapesten elütött, sérült borzot
nejlonzásbáka gyömöszölő „szak-
ember” megbízásán kívül másra
nem tellett.
– *A vaddisznóhelyzet mellett a
közlekedési és parkolási problémák
is különösen foglalkoztatják a
hegyvidékieket. A parkolóhelyek
hiányát a jelenlegi vezetés elsősor-
ban a várakozási övezet jelentős
bővítésével orvosolná, ön viszont
az eddigi nyilatkozatai szerint
inkább a kizárólagos lakossági
parkolóhelyek számát növelné.
Miért?*

– Másfél évig akadályozta
Karácsony Gergely a helyben
lakók kizárólagos parkolóhelye-
inek kialakítását. Az agglomerá-
cióból és más kerületekből érke-
zők miatt a helyben lakók nem
tudtak megállni az otthonuk
közelében. A rezidens parkolás-
sal ezt a problémát oldottuk meg
több helyen, a mi javaslatunk



Fonti Krisztina többet költene az utak, parkok karbantartására

ennek a kiterjesztése. A parkolá-
si övezet bővítésével viszont
azoknak is tízezreket kell majd
fizetniük, akik eddig ingyen par-
kolhattak az otthonuk közelé-
ben. Azt gondolom, hogy Ko-
vács javaslatának értelme a la-
kossági sarc fokozása.

Folytatni kellene a korábbi fejlesztéseket

– *Több olyan jól működő pro-
gramja van az önkormányzatnak,
ami még a korábbi ciklusok alatt
indult el. Ezek közül melyekre a
legbüszkébb egykori alpolgármes-
terként?*
– Sok mindenre büszke va-
gyok. Számos nagy értékű védett
ingatlan újult meg a kerületben:



Az előző kerületvezetés fontos programja volt a Normafa rehabilitációja

ezek közé tartozik a MOMkult
– bizony, már kevesen emlékez-
nek arra, hogy az sem mindig
ilyen volt –, a Lóvasút, a hajdani
Fácán vendéglő, ahol a Zuglige-
ti Általános Iskola felső tagozata
kapott helyet, vagy a Szent János
Kórház sarkánál lévő egykori
vámház, kerületünk egyik legré-
gebbi épülete, ahol orvosi rende-
lőket alakítottunk ki. Ezt érde-
mes lenne folytatni! Sajnos az
Istenszeme fogadó esetében Ko-
vácsnál azt sem sikerült elérnem,
hogy a rendbetételéhez szükséges
tényleges tervezési folyamat meg-
kezdődjön. Pedig mi szereztük
meg az ingatlant a kerületnek,
mert Karácsony Gergely el akar-
ta adni fillérekkért... 2016-ban
indult a rendelőfelújítási progra-
munk, az összes gyermekorvosi,
házi orvosi rendelőt megújítottuk.
A Kútvölgyi Szakrendelő is a
mi kezdeményezésünkre újult
meg. Magyarországon mi vezet-
tük be elsőként a Zöld Receptet,
amivel az orvos nem, vagy nem
csak gyógyszerrel, hanem külön-
böző mozgásformákat is felír

megelőzés vagy kezelés céljából.
Felújítottuk az óvodákat és a böl-
csődéket, az összes önkormány-
zati üzemeltetésű játszóteret, ami
ma még természetes. De ha foly-
tatódik a tehetetlenkedés, a hoz-
zá nem értés, akkor ezek le fog-
nak pusztulni. Az Otthon meg-
őregedni programunknak kö-
szönhetően sok hegyvidéki idős
ember otthona válhatott bizton-
ságosabbá. A Fecskeház, azaz a
községi apartmanház létre-
hozására is büszke vagyok,
amelynek során ötvennyolc la-
kást újítottunk fel a negyven év
alatti óvónőknek, bölcsődei dol-
gozóknak, gondozónőknek, hi-
vatali alkalmazottaknak. A bő-
vítésére készültünk, érdemes
lenne folytatni. Létrehoztuk a

FOTÓK: SÁRKÓZSY GYÖRGY

OTTHON MEGÖREGEDNI – pályázati felhívás 2025

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletének 35/A. §-ában foglaltakra tekintettel 2025-ben ismét meghirdeti a 70 éven felüli személyek életfeltételeinek javítását célzó lakóingatlan-akadálymentesítési programját.

Az Otthon megöregedni pályázat célja a kerületben élő idősök biztonságának fokozása, önálló életvitelük fenntartása az általuk lakott ingatlan belső tereinek biztonságosabbá tételével, akadálymentesítésével közvetlenül összefüggő, a pályázati kiírásban meghatározott munkák elvégzésével. A pályázati feltételeknek megfelelő jelentkezők saját tulajdonú vagy bérelt lakóingatlanjában, pályázatonként legfeljebb 1 000 000 forint költség átvállalásával, az Önkormányzat mindenkor költségvetési rendeletében e célra elkülönített előirányzat keretei között gondoskodik a pályázat keretében támogatott akadálymentesítési munkák elvégzéséről.

Az akadálymentesítési munkák elvégzésébe bevont pályázatok száma függ a lakóingatlanonként igényelt munkák költségétől, valamint a pályázatra jelentkezők szociális helyzetétől.

Pályázati feltételek

A pályázók köre

A pályázat keretében elvégezhető munkákra azon 70 éven felüli, XII. kerületi bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok pályázhatnak, akik családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 350 000 forintot.

A pályázat elbírálása során előnyt élveznek azok a pályázók, akik a háziorvos írásos véleménye alapján mozgásukban akadályozottak, valamint az alacsonyabb jövedelmű és egyedül élő személyek.

Pályázható akadálymentesítési munkák

Lakóingatlanon belül: a küszöbök megszüntetése, két helyiség közötti padlóburkolat folytonosságának biztosítása, kapcsolók, konnektorok áthelyezése. A fürdőszobában: kádra szerelt ajtó kialakítása, vagy a kád elbontása és zuhany kialakítása, kapaszkodók felszerelése, mosdó áthelyezése, csúszásmentes padlóburkolat kialakítása.

A konyhában: a szekrények és tárolók, szerelvények könnyen elérhető magasságba helyezése, aláfutható munkapult kialakítása.

Egy lakóingatlanra csak egy pályázat nyújtható be. A pályázat a lakóingatlan akadálymentes használatának megvalósítását célozza meg, így nem



FOTÓ: SÁRKÓZSY GYÖRGY

igényelhetők az ingatlan műszaki állapotának felújításával, értéknövelésével, karbantartásával kapcsolatos munkákra.

A pályázatba bevont akadálymentesítési munkák összes költségének felső határa pályázatonként 1 000 000 forint.

A támogatásra még meg nem valósult munkákkal lehet pályázni. A kivitelezést az Önkormányzat által megbízott cég végzi el.

A pályázat benyújtásának módja

Pályázni írásban, a pályázati adatlap kitöltésével és az előírt mellékletek benyújtásával lehet.

A pályázat benyújtásához szükséges pályázati adatlap letölthető az Önkormányzat honlapjáról (www.hegyvidek.hu oldalról, az Önkormányzat menüpontból, a Felhívások, pályázatok közül), továbbá elérhető még:

- a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) Népjelölti és Köznevelési Irodáján (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25.),
- a Hegyvidéki Szociális Központban (1122 Budapest, Városmajor utca 16. fszt. 1.),
- a Németvölgy Gondozási Központban (1126 Budapest, Kiss János altábornagy utca 33/b),
- a Hegyvidéki Kulturális Szalonban (1124 Budapest, Törpe utca 2.).

Az intézmények munkatársai – szükség esetén – a pályázati adatlap kitöltésében is segítséget nyújtanak.

A pályázati adatlapon kívül benyújtandó további dokumentumok:

- a lakhatás jogcímét igazoló okirat (tulajdoni lap, bérleti szerződés stb.),
- a pályázó családjában az egy főre jutó jövedelmet igazoló dokumentumok.

Hiánypótlásra nincs lehetőség. A határidőn túl érkező pályázatok elbírálására nem kerül sor. A benyújtott pályázati anyag az elbírálást követően nem igényelhető vissza.

A pályázattal kapcsolatban további információ a 06-1/224-5900/5987-es telefonszámon kérhető.

Határidők:

- A pályázó aláírásával ellátott pályázatot a szükséges mellékletekkel együtt **2026. február 13-ig** kérjük 1 példányban benyújtani:
 - o személyesen** a Hivatal Ügyfélszolgálati Irodáján vagy a Népjelölti és Köznevelési Irodáján (1126 Budapest, Böszörményi út 23–25.); illetve
 - o postai úton** a Hivatal Népjelölti és Köznevelési Irodájának címe: 1126 Budapest, Böszörményi út 23–25. Kérjük, a borítékon tüntessék fel: „Otthon megöregedni 2025”.
- A benyújtott pályázatok megalapozottságának ellenőrzése a Hivatal Népjelölti és Köznevelési Irodájának koordinálásával történik, majd a Hivatal Városfejlesztési Irodája a munkálatokra vonatkozóan pénzügyi tervet készít legkésőbb **2026. május 15-ig**.
- A pályázatokat Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Bizottsága bírálja el legkésőbb **2026. június 30-ig**. A pályázat eredményéről a pályázók értesítésére ezt követően kerül sor.
- Az átalakítási munkák elvégzésének határideje legkésőbb **2026. november 30.**

Kovács Gergely polgármester

(Forrás: hegyvidek.hu)

Mit tehet egy szülő, ha speciális nevelési igényű a gyereke?

A sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésének kihívásaival és a lehetséges megoldásokkal kapcsolatban keresték szakértők a válaszokat az Ellenpont beszélgetéssorozat idei első találkozóján a Nyitott Műhelyben. A program célja, hogy vitát generáljon, ellentétes véleményeket ütköztessen helyi és társadalmi jelentőségű kérdésekben.

Sajátos nevelési igényű gyerekek. Sajnos örökzöld téma, aminek aktualitását most az adja, hogy az utóbbi években jelentősen megnőtt az SNI-s fiatalok száma. Ugyanakkor nem az összes kategóriában figyelhető meg az emelkedés. A mozgás- és érzékszervi okok miatti SNI-sek száma stagnál, kevesebb az értelmi elmaradottságra visszavezethető eset, miközben a neuroatipikus SNI-sek, akiknél az idegrendszeri fejlődés zavarai mutathatók ki, egyrebben vannak – hívta fel a figyelmet Gyarmathy Éva klinikai és neveléslélektani szakpszichológus az Ellenpont be-

szélgetéssorozat januári programja kezdetén. Reményi Tamás gyógypedagógus, szenzoros integrációs terapeuta hozzátette, hogy egy évtized alatt 80 ezerről 110 ezerre nőtt az oktatásban részt vevő, SNI diagnózist kapó gyerekek száma. Elmondta, hogy az SNI-sek 65-70 százaléka integrált intézményben tanul, az iskolák 80 százaléka fogadja őket. Nagyjából a diákok 10 százaléka SNI-s – ez az arány az 1990-es évek közepén 6-7 százalék volt. Gyarmathy Éva szerint az idegrendszer fejlődésének zava-

rai a környezeti változásokkal is indokolhatók. Sokkal több inger éri a gyerekeket, rengeteg döntést kell hozniuk, hogy egy kényelmesen hat az idegrendszerükre, mint korábban. Ugyanígy nagy kihívást jelent a toxikus anyagok és vírusok növekvő jelenléte, amelyek szintén negatívan befolyásolják az idegrendszer fejlődését. Ráadásul az oktatási rendszer változatlan, miközben a környezet folyamatosan változik – ezzel feltétlenül kezdeni kellene valamit.

Nem segít a rossz szociális háttér

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdők aránya ugyancsak 10 százalék. Reményi Tamás arra emlékeztetett, hogy esetükben nehézségről, gyengeségről beszélünk, és amikor ez megjelenik, akkor kerül a gyermek az SNI kategóriába.

Az SNI-n belül az autizmus spektrumzavar kapja a legnagyobb figyelmet. Ezt genetikai háttérűnek tekintik a szakemberek, bár az új kutatások szerint a környezeti változások is szerepet játszanak a kialakulásában.

A szenzoros feldolgozási zavar a lakosság 10-14 százalékát érinti. Ennek hátterében az áll, hogy egyre több és más ingert kapunk a születésünk pillanatától, miközben számos korábban magától értetődő inger eltűnik az életünkben.

Gyarmathy Éva azzal folytatta, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek veszélyeztetettebbek: a fiatalkorban történő szülés, a környezet, az ellátás hiányosságai miatt ők jóval nagyobb eséllyel lesznek SNI-sek. Könnyebben kerülnek értelmi fogyatékos kategóriába, ezért nem kapnak speciális ellátást. A rossz szociális háttérű gyerekeket tehát nagyobb eséllyel diagnosztizálják SNI-snek, miközben nehezebb a hozzáférésük az ellátórendszerhez.

A pedagógusképzés lehet a kulcs?

Tény, hogy a BTMN-es, sőt az SNI-s gyerekek egy része is sikerrel fejleszthető a többségi iskolákban, de ehhez szakemberekre van szükség. Ma az ellátás a diagnosztizálástól függ, és hogy mennyi speciális foglalkozáson vehet részt a diák – de legalább ennyire lényeg-



Gyarmathy Éva, Szabó Attila és Reményi Tamás beszélgetett a Nyitott Műhelyben

ges, hogy mi történik vele a fennmaradó iskolaidőben.

Annál is inkább, mert sokat segíthet az osztályszintű támogatás. Ebből a szempontból a szerkezet jó, mégis döcög az el-látás, mert a pedagógusok nincsenek felkészítve a feladatra – állította Reményi Tamás, aki szerint arra kell törekedni, hogy sokkal jobban összefonódjon a pedagógus- és gyógypedagógus-képzés. Addig is megoldás lehet a gyógypedagógusok bevonása a többségi oktatásba.

Ezzel szemben Gyarmathy Éva úgy vélekedett, hogy az ellátórendszer nem az igazi, minden iskolában szükség lenne szakemberekre, és nem csak utazó gyógypedagógusokra. Szerinte az integráció fából vaskarika, nem működhet erre felkészített pedagógusok nélkül.

Ma sok helyütt fellázadnak a szülők az SNI-s gyerekek ellen, hiszen a pedagógus nem tudja megfelelően kezelni őket. Az integráció alapját a pedagógiai vagy gyógypedagógiai asszisztens biztosíthatja, aki úrrá tud lenni a problémás helyzeteken.

A neuroatipikus gyerekekre tehát fel kell készíteni a szakembereket, és a képzésben különösen fontos a terepgyakorlat.

Elfogadás és szemléletváltás

SNI-s gyerekek esetében lényeges szempont a kirekesztés elkerülése. Reményi Tamás az elfogadást emelte ki mint a kiközösítés legjobb ellenszerét. A szülőknek is megvan a szerepe abban, hogy a többi diák ne taszítsa ki a közösségből az SNI-s gyereket.

Gyarmathy Éva ezzel kapcsolatban a pedagógusképzésben is szemléletváltást szorgalmaz, és fontosnak tartja a szülőkkel történő foglalkozást. Az együttműködés motorjai lehetnek a civil kezdeményezések, az önszorgító csoportok, hogy a szülők tegyenek az inklúzióért, ami az integráció túlhaladása. Az a kívánt állapot, amikor az iskola minden szempontból – nem csak fizikailag – akadálymentes, az SNI-s gyerek pedig nem teher, hanem a közösség egyenrangú tagja.

MM.

Adományközpont nyílik a Városmajor utcában

Hűtőt, mikró, mosógépet, laptopot, íróasztalt, tanszereket, gyerekruhákat, tartós élelmiszert, valamint tisztálkodási és tisztítószereket is kaptak a XII. kerületi rászorulókat tavalaz az itt élők jóvoltából. A gyűjtések – amiket a Közösségi Részvételi Iroda koordinált – olyannyira nagy érdeklődés mellett zajlottak, hogy minden alkalommal sikerült túlteljesíteni a mennyiségi célokat. Éppen ezért döntött úgy az önkormányzat, hogy állandó helyet alakít ki az adományok befogadására.

Várhatóan február végén nyílik meg a Major33 Adományközpont a Városmajor utca és a Csaba utca sarkán. A tervek szerint továbbra is olyan tárgyakat várnak majd a szervezők, amikre aktuálisan szükségük van a rászoruló idősöknek, családoknak.

Az új központ megnyitásával megoldódhat a többletfelajánlások problémája. Amennyiben több minden érkezik, mint amennyire épp igény van, lesz hol tárolni a különböző tárgyakat mindaddig, amíg a hely leendő fenntartója, a XII. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kiosztja azokat más rászorulóknak. Az önkormányzat koncepciója alapján a Major33 – amely egy több mint tíz éve üresen álló, piacképtelen üzlethelyiségben működik majd – nem csak az adományok gyűjtésének és elosztásának lesz a fő helyszíne. A családsegítő központ foglalkozásokat tart majd itt, míg a Közösségi Részvételi Iroda alkalmasszerűen workshopokat és a környéken élőket megszólító egyéb programokat szervez.

-ko-

„A reakcióidők a Forma–1-énél is jobbak”

Rabb Krisztián pályafutása megannyi párhuzamot mutat Szilágyi Áronéval: 22 évesen vívtak először olimpiai döntőben, nagyon fiatalon pszichológussal kezdtek dolgozni, mentális szakembernek képezték – képzik – magukat, és ugyanabban a budai műhelyben ugyanaz a vívómester segítette őket az első fényes éremhez az ötkarikás játékokon. Egy csapatban harcoltak Párizsban, egy csapatban akarnak küzdeni Los Angelesben is. Minderről Pasaréten, a második otthonában beszélgettünk Rabb Krisztiánnal, akinek a rendkívüli nagyszülőktől a testvérekig nagyon erős háttérrel jelent a család, és akinek a szíve az Alkotás utca környékén dobog a leggyorsabban.

Tegnap Orléans, ma Tunisz, holnap Salt Lake City. Követhetetlen sebességgel járja a világot Rabb Krisztián, és aranyat, ezüstöt nyer kontinensről kontinens-

megyünk, azt biztosan bejárjuk. Mindig találunk új helyeket, én pedig szeretem az utazást, a társaságot, ezt az életformát” – mondja az ifjú sportoló, aki

zökkentünk a versenyekből, sokan a tanulás felé fordultak, nekem azonban tiszta vízióm volt arról, hogy mit akarok. Így én megmaradtam, fiatalon bekerültem egy nagy csapatba, és az olimpia előtt be is fogadtak” – magyarázza Rabb Krisztián.

Pekingi sebek, londoni gyógyulás

Hatévesen éppen egy olyan olimpia idején szeretett bele a sportágba, ami napról napra csatlódást okozott vívásban és azon kívül is. 2008-ban Peking az időeltolódás miatt már kora reggel padlóra küldte a sportért rajongó magyar társadalmat. Az egyik legfájóbb sebet éppen a kard okozta, néhány nappal Gerevich György elvesztése után. Boczkó Gábor párbajtőrrel viszont eljutott az elődöntőig, és ez meghatározó élményt jelentett az óvodáskorból kinövő Rabb Krisztiánnak, aki ekkor még nem foghatott fegyvert. Amikor pedig eljött az idő, a kardot választotta.

„A családomban szinte mindenki kosarazott, a szüleim nem is értették, mi vett rá engem erre a sportágra – meséli. – Nagyon megtetszett a vívás közege is, intelligens emberekkel, helyes mentalitással. Itt mindenben a tökéletességre kell törekedni, nem elég gyorsnak, vagy technikásnak lenni. Egy asszó olyan, mint egy sakkjátszma, de akkora sebességgel, hogy a reakcióidők a Forma–1-énél is jobbak. Beleszerettem mindebbe.”

Peking után négy évvel London mindannyiunknak gyógyulást hozott, bár sporttörténeti mélypontként a magyar vívást mindössze négy versenyző képviselhette. A magyar kardvívást csupán egyetlenegy, Szilágyi Áron – ő azonban 22 évesen olimpiai bajnok lett. Az első aranyunkat nyerte a játékokon, amely aztán napról napra elkápráztatott minket. Közben Rabb Krisztián 10 évesen átesett a tűzkeresztségen, az első olimpia testet-lelket átalakító élményén.

„Az utazás előtti napon egy kerti partin vettünk részt, amin kiderült, hogy egy baráti családnak van pár jegye, amit nem tud felhasználni – folytatja Krisztián. – Lecsaptunk ezekre, és nagyon megérte, életre szóló élményt adott! Még különlegesebbé tette, hogy Áron mestere ekkor Somlai Béla bácsi volt, ugyanúgy, mint nekem. 2012-ben már értettem a vívást, és azt is, és hogy mi van mögötte. Ekkor határoztam el, hogy én is el akarok jutni vívóként olimpiára.”

Hat évvel később további kulcseseményre vált a Buenos Aires-i ifjúsági olimpia, amelyet Rabb Krisztián megnyert. Újabb hat év múlva pedig immár a nagyok ötkarikás játéka következett Párizsban, ahol egy csapatban harcolhatott Áronnal. A döntő utáni pillanatokban elő is került az a kép, ami tizenkét évvel korábban készült, még a londoni lelátón, amint édesanyjával szurkol.

A „második apuka” és a nagyapa

„Szilágyi Áronhoz erős kötelékek fűznek, »rajta« nőttem fel, klubtársak is vagyunk, rendszeresen együtt készülünk – mondja. – Előfordul, hogy versenyeken szembekerülünk egymással a páston, de tudjuk kezelni a helyzetet. Nagyon szeretném, ha velem és Szatmári Andrással két év múlva a Los Angeles-i olimpián is egy csapatban vívnánk.”

Áronhoz hasonlóan már nagyon fiatalon látszott Krisztián is, hogy pszichológussal dolgozik. Tizennégy éves kora óta szakmai segítséget kap a mentális felkészüléshez.

„A szüleim mindig megkeresték nekem a legjobb megoldást, így kerültem gyerekként Tóvári Zsuzsához – meséli kardvívónk. – Büszkén mondhatom, hogy ő az ország egyik legjobb sportpszichológusa, sokat fejlődünk együtt. A Testnevelési Egyetemen

lágyi Áron mestere lett (vele amúgy hét évig tartott a közös munka).

„Kiskoromban többen voltunk Béla bácsi keze alatt, én maradtam meg nála, ketten megyünk az úton – emlékszik vissza a kezdetekre Krisztián. – Olyan nekem, mint a második apukám, mindent megosztunk egymással, a pihenőidőben is keressük a másikat, a Balatonon is szoktunk találkozni. Bármiről tudunk beszélgetni, sokat köszönhetek neki vívóként és emberként is. Ha dolgozunk, a legprecízebben tesszük. A nőán-szokra is oda kell figyelni, ezek választják el a jó sportolót a profitól.”

Rabb Krisztián a nagyapjára, Dézsi Györgyre is nagyon büszke, aki éppúgy testnevelő, mint



Rabb Krisztián már sokkal több, mint reménység

A második otthon és a szíve közepe

Az unokák közül Krisztián három évvel fiatalabb húga, Csenge kislány korában műkorcsolyázóként kezdte járni a világot, a bátyját is motiválva. Krisztián öccse, a hat évvel fiatalabb Benedek a kardvíváshoz hasonlóan egy hungarikumban, a vízilabdában találta meg önmagát. „Rendkívül tehetséges, utánpótlás Európa-bajnok és világba-



Már kisgyerekként beleszeretett a vívásba

re a földkerekség legjobb kardforgatóit felvonultató Grand Prix-versenyeken. Néha azért hazalátogat, így a sűrű téli versenynaptárban is akad egy-egy szabad órája. Egy ilyen alkalmat ragadhattunk meg, hogy a magyar vívás egyik fellegránánál, a Vasas pasaréti vívócsarnokánál találkozunk, és két széklet lefordítva beüljünk az éppen zárva tartó büféhelyiségbe.

Hegyvidék utazó nagykövete

Bár olimpiai ezüstérmesünk még csak 24 éves, erősen kérdéses volt számunkra, hogy ilyen mennyiségű utazást lehet-e egyáltalán élvezni, vagy inkább túl kell élni. Nem egy sportoló nyi-

egyébként a Hegyvidéken, annak is majdnem a tetején, a Normafa alatt lakik – ha épp nincs az óceánon túl vagy fölötté. Lapunk megjelenésekor már Salt Lake Cityből tart hazafelé.

A magyar kardvívásnak köszönhetjük a legtöbb olimpiai aranyunkat, de a szakág hosszú ideje nehézségekkel küzd, ha ezt el is takarja a felszín csillogása. A legutóbbi budapesti világajnokságon, 2019-ben még arról beszélgettünk a sportágat mélyebben ismerőkkel, hogy mi lesz a magyar kard sorsa Szilágyi Áron és Szatmári András, az utolsó Gerevich-tanítványok után.

A hétszeres olimpiai bajnok Gerevich Aladár fia, Gerevich György nevelőedzőként még so-



Krisztián számára nagyon erős háttérrel jelent a családja

latkozott már arról – főként teniszezők –, hogy azt sem tudják, a világ melyik részén ébrednek.

„Én nagyon élvezem. Különösen, ha olyan helyre utazunk, ahol még nem jártam. Ilyen volt tavaly májusban Korea, a szülői Grand Prix (azt is megnyerte – A. A.), vagy ilyen lesz az idén Hongkong, ahol a világajnokságot tartják, és tervben van egy tokiói edzőtábor is. Az Egyesült Államokban még nem jártam; előbb akklimatizációs edzőtábor vár ránk Los Angelesben, aztán verseny Salt Lake Cityben. Az edzőtáborok alatt bőven van időnk szétnézni, a versenyek idején kevésbé, de ahová először

kat átadhatott nekik az ősi tudásból, szeretett mesterük 2008-as tragikus halála után erre is építhettek más trénerekkel, és tele lett a vitrinjük olimpiai, világajnoki érmeikkel. Már 30 közelében jártak, amikor még mindig nem láttuk a pástokon kívüli világból, hogy kik léphetnének a nyomukba, aztán a párizsi ötkarikás játékok előtt egyszer csak feltűnt Rabb Krisztián, Eb-győzelemhez, olimpiai döntőhöz segítve a csapatot.

„Erős korosztályhoz tartozom, megnyertük utánpótlásban az Európa-bajnokságokat, a világajnokságok viszont a koronavírus miatt elmaradtak. Ki-



A párizsi olimpián a kardcsapatok döntőjében Dél-Korea még fölénk nőtt, de talán majd Los Angelesben...

én is sport-mentáltrénernek tanulok a mesterképzésen, az alapdiplomát vívőedzőként kaptam.” (Szilágyi Áron korábban pszichológusi diplomát szerzett, ami további párhuzam kettejük között.)

A Rabb Krisztián mellett álló szakemberek közül természetesen kiemelt szerep jut a 74 éves Somlai Bélának, aki mit sem változott az elmúlt tizennyolc évben, vagyis azóta, hogy Szi-

a szülei: „Íjászként majdnem olimpiára is eljutott, gyerekkoromban pedig mindenre ő tanított meg, íjászkodni, sakkozni, pingpongozni, úszni, focizni. Az összes versenyemre eljön, szurkol. Nagy öröm, ha örömet szerezhetek a nagyszüleimnek. Tavaly állami kitüntetést kapott, a Kerecsi Endre-díjat, miután ötven évet dolgozott a magyar sportért.”

noki bronzérmes, a vb-n öt választották a legértékesebb játékosnak – mondja Krisztián. – Az a célunk, hogy együtt jussunk ki olimpiára. Én is nagyon szeretem nézni a vízilabdát, ha tudok, elmegyek a meccseire, ahogyan ő is eljön a versenyeimre. A párizsi olimpián az egész családom velem lehetett, tavaly a genovai Európa-bajnokságra is elkísértek. Vagyok már olyan szinten, hogy pozitív érzés legyen, ha ott ülnek a lelátón. Két asszó között tudunk néhány szót váltani, kapok biztatást tőlük, utána pedig együtt ünnepelhetünk.” Genovában például a kardcsapat újabb Európa-bajnoki aranyát. A tervek szerint a júliusi hongkongi vb-t is a helyszínen drukkolják majd végig.

Közben visszaérkezünk Budára, ami megannyi utazás között mégiscsak a biztos pontot, az otthon és az első számú felkészülési helyszínt jelenti. Akár egyszerre is mindkettőt, ugyanabban az épületben.

„A Vasas és Pasarét a második otthonom – zárja beszélgetésünket Krisztián. – A természetes környezet is sokat jelent, ami itt körülvesz. Nyáron gyakran a Normafához megyek fel futni, ahová gyerekként biciklizni jártam. Alapozásnál, vagy versenyek után, szép időben, a Testnevelési Egyetem atlétikai központjában futok, a kiegészítő edzéseket a MOM Parkkal szemben lévő konditeremben végzem. Az Alkotás utca környéke a szívem közepe.”

Arday Attila



A nagypapával, Dézsi Györggyel és edzőjével, Somlai Bélával

„Ki sem derül, ha nem vagyok író”

(Folytatás az 1. oldalról)

– Amikor telefonáltam, Váczi Mártonként mutatkozott be, és miután elmondtam, hogy interjút szeretnék készíteni, azt válaszolta, akkor maga Gerlóczy Mártont keresi. Szerencsére tudtam, hogy a két személy ugyanaz...

– Gerlóczy néven kezdtem publikálni, ez maradt az írói nevem. Hogy miért alakult így, erről a történetről írok az elmúlt hét évben egy négykötetes regényt.

– Az eddig megjelenő három könyv lebilincselő nyomozás. De miért Fikció a címe, amikor dokumentum?

– Mert az élettörténetemre vonatkozik, ami egy kitalált történet. A szülők – vagy nem szülők – találták ki, nekik köszönhetően évekig nem a valós életemet éltem, hanem egy fikciót. Erre vonatkozik a fikció, nem műfaji meghatározás; és vannak alcímei a részeknek.

„Ajándék” szülinapra

– Az olvasó együtt utazik az íróval ezen a felkavaró „identitás-hullámváson” – hogy egy találó kifejezést kölcsönözzek egy recenzióból. Mondta is egy olvasója: ez a szegény fiú meg fog boldulni!

– Nem bolondultam meg, akkor bolondultam volna meg, ha nem dolgozom fel ezt a történetet, de mostanra nagyon elfáradtam bele. Ez egy apakeresés története. Most nem mesélem el az egészet, a lényeg, hogy ennek a szereplőnek élete során többször kell szembesülnie azzal, hogy valaki más az apja, mint akit annak hitt. Volt egy apám, aki meghalt, aztán volt egy apám, akiről megtudtam, hogy az apám, aztán hét éve kiderült, hogy mégsem az apám, hanem az eredeti valaki az apám... És ez a negyedik kötet, amit most írok, ő róla szól. Az édesapámról. Most jutottam el oda, hogy az igazi apámmal foglalkozom, az ő naplóit olvasom.

– Vannak naplói?

– Persze! Hála a jó Istennek! Az elmúlt évben ezeket írtam be. Akkor írt a legintenzívebben

– Beírtam a naplóit, és persze van saját naplóm is abból az időszakból, az összeomlás hónapjaiból, amikor a Fikció játszódik. A szerkezet adott, de még ki kell találni, hogyan illeszttem be apám nem éppen szófogadó anyagát a négyrészes regényfolyamba.

– A több rész nem véletlen, hiszen több identitásról, fontos életszakaszokról van szó...

– A legutóbbi – Az út – az újlipótvárosi életemről szól, az volt a leginkább fikció, amit Gerlóczy Mártonként éltem, abban a tudatban, hogy ez az apám, és ez a családja; és most vissza kellett találni a helyes útra,



Anyjával, testvéreivel és anyai nagyszüleivel

tehát az igazi apámhoz, de az sem egyszerű dolog. Közben meghalt az édesapám anyja, az apja már régebben, az öccse talvaly – de övele meg a nagymamával még tudtam beszélni arról, hogy mégis van némi köziünk egymáshoz.

Egy kis félrelépés

– Egy kicsit avassuk be azokat, akik nem olvasták ezt a szövevényes történetet! Amikor az édesanya megházasodott Gerlóczy Ferencsel, az esküvőn találkoztak Váczi Tamással.



A szülők: Váczi Tamás és Mészáros Zsófia

naplót, amikor én már éltem, engem pedig értelemserűen az az időszak érdekel a legjobban, mert együtt éltünk, de erre én nem emlékszem. Négyen voltunk akkor Váczi gyerekek, és nem emlékszünk arra az időszakra, a halálával töröltük. Én pontosan hat évet éltem az apámmal, a hatodik születésnapomon lett rosszul, aznap láttam utoljára. Az volt a „szülinapi ajándék” – na de erre sem emlékszem. Most azt a hat évet dolgozom fel a naplóin keresztül. Tulajdonképpen ő meg én írjuk a negyedik részt, együtt. Az lesz a címe, hogy Az otthon. Eddig se volt fáklýásmenet ez a munka, de ez a koncepció nagyon megterheli a lelket.

– Hol tart most?

reke vagyok-e, vagy sem; van, hogy azt gondolja, igen. Nyilván úgy volt vele, majd kideríti, ha eljön az ideje, csak aztán meghalt. Szóval ezt csinálom most. Jó, nem? Kellemes.

– Akartam is kérdezni: ön hogy van most?

– Azért ez elég fárasztó dolog; és van hozzá egy három és fél éves gyerekem – ő is elég fárasztó. Ugyanakkor természetesen érdekes együttállás, hogy egy három-négy-öt éves gyerekről olvasok az apám naplójában, és itt van a saját gyerekem, aki tényleg sok figyelmet igényel. Amióta ő van, én otthon nem dolgozom. A harmadik részt az

Egyetemi Könyvtárban meg egy kávézóban írtam. Régen erre háklis voltam, de egy gyerek megtanít, írok már mozgó járművön, ejtőernyő nélkül is... Azt hittem, hogy az apakönyvem arról szól majd, milyen nehéz feldolgozni a névváltoztatást és egy új apa megjelenésével az identitás változását. Az sem volt egyszerű! Valójában erről szólt az Igazolt hiányzás. De hogy ez az egész hazugság is volt, arra nem számítottam.

– Az Igazolt hiányzásban írja, hogy Waldorf-iskolába járt.

– Ott kezdtem a gimnáziumot, a pesthidegkútiiban. Az osztály, amihez csatlakoztam, az első Magyarországon induló Waldorf-osztály volt, kilencedikben érkeztem, összeszokott társaságba kerültem. Amikor eltanácsoltak onnan, akkor mentem a Lauderbe. Anyám ott tanított. Oda járt a húgom, a nővérem, a bátyám, ő hamar átment a Móriczba. Öcsém az óvodát járta a Lauderben. Neki sem egyszerű egyébként, mert ő úgy nőtt fel, hogy én vagyok az egyetlen édes-testvére...

Visszanyalt a fagyí

– Erős lelki támaszként Zsófi, a felesége is főszereplője a könyvnek. Egy interjúban nyilatkozta, sokat jelentett, hogy hosszan leveleztek, mielőtt találkoztak.

– Elváltam tőle minket néhány kontinens – ő Olaszországban élt, én Thaiföldön voltam –, tanácsot kért, a szövegét küldte el. Így valamennyire megismertük egymást, mielőtt találkoztunk volna, és ez nagyon hasznos volt.

– Hegyvidéki köztudásról mondta, hogy volt egy nagymamája (Gerlóczy Sári képzőművész – a szerk.), aki a tizenkettedik kerületben lakott. Járt oda, ha nem is sokat, de aztán kiderült, hogy mégsem a nagymamája, és azóta nem jár oda.

– Ez régebben is egy felszínes kapcsolat volt, de most fenntartom a jogot, hogy mivel rám erőltettek egy családot, amelyhez semmi közöm sem volt, ugyanúgy, ugyanolyan hirtelen én azt el is vag-



Gerlóczy Márton – született Váczi Márton – író, publicista. Dédapja Áprily Lajos költő. Első regényét, az Igazolt hiányzást 2003-ban, 21 éves korában adták ki. Prózaművei közül a jelentősebbek: A csemegepultos naplója, Létra, Elvonókúra, az anyai ág több generációját bemutató Mikecs Anna: Altató című, valamint az apai ágot feltáró, 2021–2024 között írt Fikció-kötetek. Jelenleg a Fikció utolsó részén dolgozik, ennek alcíme: Az otthon. Felesége Czákó Zsófia író, kisluk, Mirkó 4 éves.

jam. Engem nem kérdeztek meg, hogy akarom-e őket. Mert, ugye, nem a rokonaim. Szokták mondani, nem a vérség számít. Rendben van, de hát nem volt közöm hozzá. Nekem volt apám. Én vettem az akadályt; amikor kiderült, hogy valaki más az apám, akkor azt elfogadtam. Felvettem a nevét, elfogadtam, hogy az a családom. Na de még egyszer nem fogadom el.

– A regényben sokszor ír erről a nagymamáról, aki azt mondja, mennyire hasonlít a fiára.

– Azt szerette volna, ha a fia, aki szerelmes volt az én édesanyámba, újra összejön a nővel, akit szeret. Ez volt neki fontos, hogy segítse a fiát, csak hát, ugye, velem nem számoltak. Én csak egy eszköz voltam ebben az egészben, hogy őket újra össze lehessen hozni – ez a „visszanyalt a fagyí” esete.

– Elváltak megint.

– Igen, de ők egyébként jóban vannak, felszínesen. Ha leülnének és megbeszélnék a dolgokat, nem lennének ilyen jó viszonyban. Ez volt a nagymamával is, aki a nagymamám volt régen, könnyű volt vele jóban lenni, soha nem beszélgettünk komolyan. Annyi volt az egész, hogy „jaj, édesem, hogy vagy, drágám! Szép vagy, de jól nézel ki.” Úgyhogy én a kapcsolatot – azokkal, akikkel nem

lehet egyébként megbeszélni semmit komolyan – megszakítottam. El sem olvassák a könyveimet. A szőnyeg alá söprés a gyakorlat. Azt hittem, ezzel a könyvvel ezt nem lehet megcsinálni. Tévedtem. A testvéreim is úgy vannak vele, hogy most már elég volt. Kényelmetlen. Mikor hagyja abba? Abba fogom hagyni, de ez egy hosszú munka.

– Családállításon, más terápiára nem járt?

– Nem-nem. A könyv maga is az. Családállításra az megy, aki nem tud semmit, vagy nem eleget tud a családjáról. Én többet tudok a kelletnél a generációkról is. Terápia? Volt, és még lehet, hogy lesz. Pszichológushoz ide jártam a kerületbe, de akkor még csak az első rész volt készen.

„Ő az apád”

– Az egyik döbbenetes rész az, amikor leírja, hogy kijön a szobából egy férfi, és anyukája azt mondja a tizenkét éves Marcinak: ő az apád. Hogyan érinthette ez a gyereket?

– Annyi veszteség van már. Először is meghalt az apám. Utána volt egy nevelőapám. Tehát amikor megérkezett a harmadik, és azt mondták, ő az igazi, a nevelőapát is elvesztettem. Igazi apa elvesztése, nevelőapa elvesztése, és jön az új... Csak mostanában gondolok arra, hogy ezt is elvesztettem, mert attól függetlenül,

hogy nem volt az apám, az is veszteség. Aztán szembeülni azzal, hogy mégis az az apám, aki hatéves koromban meghalt, újabb veszteség, hiszen akkor most megint nincs apám. Mert nem él, de attól még az apám. Sőt, annál inkább. A munka, az segít. Nyilván nem volt más lehetőségem, mint hogy erről írjak. Hiszen ez az egész egy íróval történt. Ki sem derül, ha nem vagyok író. Vagy nem lettem volna író, ha ez nem történik velem? A körülményekhez képest jól vagyok,



Gerlóczy Márton Váczi Mártonná változás közben

mert szeretek ezzel foglalkozni. Ami zavar, hogy elfáradtam lelkileg ebben az egészben, ez viszont a munka kárára megy. És ha a munka kárára megy, akkor már nem gyógyulok általa.

– Az édesanyjával jóban vannak?

– Vele beszélek, ő az egyetlen, aki legalább elolvassa a könyveket. Mivel ez a könyv hosszú ideig készül, és pont olyan időszakban, amikor drasztikusan változik – éppen megsemmisül – az olvasási kultúra, nekem alkalmam nyílik végignézni ezt a pusztulást. 2021-ben még nem volt annyira rossz a helyzet. Most ott van a kezében mindenkinnek a telefon, azt nyomkodja, mert mindig lesz valaki, aki írogat; így nyilván nem lehet könyvet olvasni. A példányszám is zuhan, az olvasók száma is, az olyan olvasó, aki meg is érti, hogy mit olvasott, az meg aztán... A többiek elmentek önségitő könyveket olvasni.

– Pályája során elég sok helyen lakott és írt, például Zugligetben is.

– A koronavírus-járvány idején leköltöztünk Borsodba. 2022 telén megszületett a fiunk. Akkor még nem zavart a sötét, de a következő évben eldöntöttük, legalább januárban és februárban Budapestre költözzünk. A Remete úton laktunk, egy pazar villában, Mirkóval a Szent Család játszótérre jártunk, sétáltunk a környéken, ahol rengeteg japán lakik, figyeltem a BMW-s bácsikat, akik meg-megállnak egy telek előtt, ellenőrzik az építkezéseket. Pénzproblémám volt akkor is, számolgattam, hogy kellene vállalkozni, de az nekem sehogy sem megy. 2023-ban visszatértünk Budapestre, a Fővám térre, most meg a Ferenc tér környékére készülünk. Túl sokat laktam Újlipótvárosban. Amikor az ember hívó újlipótvárosi, nem sokat tud Budapestről. Józsefváros, Ferencváros már rég sokkal jobb helyek, mint Újlipót. Apám a Márvány utcai gimnáziumba járt, matek szakra. Be is megyek, meg akarom keresni a tablót. Utána harsonatanárként és szolféztanárként végzett a Zeneakadémián. Muzsikusként volt, zenetanár, zenekritikus meg író. Sok mindent csinált – volna még...

Szepszi Dóra

A paplan alá költöző malac históriája

Január a disznóvágás ideje, a vidéki kamrákat már átjárja a füstölt hús csodás illata, az asztalokon egymás után bukkannak fel a malacos ételek. A négy lábú jószág ilyenkor nemcsak enivaló, hanem a tél egyik utolsó nagy közösségi eseményének szimbóluma is. Volt viszont egy írónk, akinél nemcsak kedvelt lakomafogásként szolgált, hanem egy rövid, ám annál emlékezetesebb időre családtag is lett. Két rövid történetet elevenítünk fel most Jókai Mór életéből.

Az 1850-es évek végén, az 1860-as évek elején Jókai Mór és felesége, Laborfalvi Róza legszívesebben a svábhegyi villájukban tartózkodtak, ahol rendszerint

mikus, máskor megható módon fonódott össze.

Nem véletlen tehát, hogy újév napján sem a puszta látogatás kedvéért, hanem disznóvágásra



Jókai Mór unokahúga és lánya: Jolán és Róza

tavasztól őszi időztek hosszabb ideig. A birtok azonban télen sem néptelenedett el teljesen: ha akadt vágásra szánt állat, Jókaiék ilyenkor is feljöttek a hegyre egy jó kis disznótör kedvéért.

Az újévi disznóvágás és a lyukas csizmák esete

Egy ilyen téli alkalmat örökített meg Jókai unokahúga, Jókay Jolán 1857-ben, amikor épp két disznót hizlaltak a Svábhegyen. A birtok ekkoriban nem csupán az alkotás és a pihenés helyszíne volt, hanem egyfajta működő gazdaság is, ahol a városi polgári életforma és a hegyvidéki paraszti világ különös, olykor ko-

érkeztek Jókaiék. A történetet Jolán hagyta ránk, aki egész gyermekkorát velük töltötte, és visszaemlékezéseiben finom érzékenységgel rögzítette a családi élet mindennapjait, apró jeleneit és nagyobb fordulatait.

A beszámoló szerint a társaság – Jókai Mór, Laborfalvi Róza, Szigligeti Ede és felesége – 1857. január elsején hajnalban indult el Budáról. Az út jeges volt, a kocsi csúszott, Szigligetiné pedig halálosan félt. „*Kedves komám-uram, én inkább leszállok, de magával nem megyek, maga nem kocsis!*” – könyörgött. Jókai azonban nyugodtan felelt: „*Kedves komámasszony, ha eddig elhoztam, most már csak el is viszem hazáig!*”

A hegyre érkezve hamar kiderült, hogy az igazi próbatétel még hátravan. A disznókat ugyan előhajtották, de amikor arra került volna sor, hogy valaki megölje őket, hirtelen mindenki visszahőkölt. Sem Jókai, sem Szigligeti, sem Miska, a kocsis nem vállalkozott rá. Róza ekkor már mélyszélesen fel volt háborodva, hiszen előző nap világosan megmondta a majorosnak, hogy mire ők felérnek a Svábhegyre, a disznóknak készen kell lenniük. Miska azonban gyöngye szívére hivatkozott: nem hogy ölni nem tud, de még a vér látványát sem bírja elviselni.

Végül nem maradt más megoldás, mint egy bátor szomszédot hívni, ám a szereposztás így sem volt egyszerű. A disznót Jókai és Szigligeti fogta le, miközben a szomszéd elvégezte a piszkos munkát, a két hölgy pedig – könnyeivel küszködve – a vér alá tartotta a tálat, az egyik keverte, a másik fogta.

Amikor végre túl voltak a nehezén, a perzseléssel folytatódott a művelet, amiben Jókai már sokkal magabiztosabban mozgott. A disznókat a Szilvás alá vitték, vastagon betemették szalmával, majd alágyújtottak; egyik oldalon Szigligeti igazgatta a tüzet egy nagy karóval, a másikon Jókai. A sváb szomszédok közben csak „jesszusoztak”, csóválták a fejüket, és nem győztek csodálkozni azon, mennyi szalma ég el, és miféle „stink” lesz majd ebből a különös perzselésből.

Estére a társaság tagjai elkészültek a sonkák beszászával, a zsírsütéssel, ám hazamenni már nem tudtak: az út jéggőz fagyott, besötétedett, a lejtők életveszélyessé váltak. Csak másnap reggel indulhattak el, s akkor derült ki, hogy a munka nemcsak fáradtságot, hanem komoly veszteségeket is okozott. Mindkét úr csizmája kiégett, az egyiknek a talpa vált le, a másik az oldalán lyukadt ki. Jókai azonban ekkor sem veszítette el a humorát, és megjegyezte, hogy ilyen fagyos, sima úton ez kifejezetten előnyös, hiszen legalább nem csúsznak. Ronggyal kötözte be a csizmaját, batyuba csomagolták a disznóaprólékot, és gyalog indultak el Budára.

Az esti hangulat azonban mindenért kárpótolta őket. A vacsora, amit Laborfalvi Róza maga főzött, kiválóan sikerült, és az asztalnál ülve már nevetve idézték fel a svábhegyi disznóvágás minden viszontagságát.

Az esti hangulat azonban mindenért kárpótolta őket. A vacsora, amit Laborfalvi Róza maga főzött, kiválóan sikerült, és az asztalnál ülve már nevetve idézték fel a svábhegyi disznóvágás minden viszontagságát.

Az esti hangulat azonban mindenért kárpótolta őket. A vacsora, amit Laborfalvi Róza maga főzött, kiválóan sikerült, és az asztalnál ülve már nevetve idézték fel a svábhegyi disznóvágás minden viszontagságát.

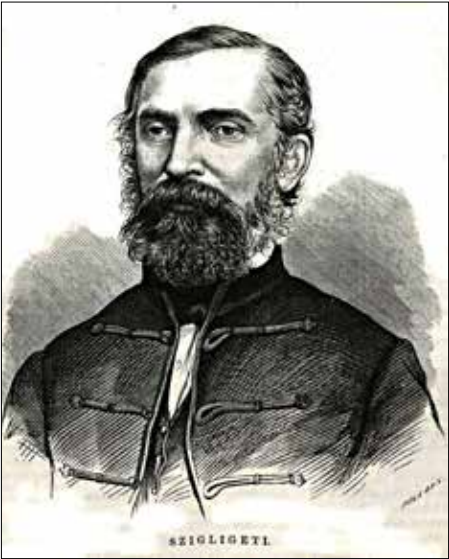
A kis kedvencből lett „kétmétermázsás” disznó

Ha Jókai Mórt valaki meg akarta vidítani, biztosra mehetett egy jó töltött malaccal. Szerette a ropogós malacpecsenyét, különösen ha a saját bőrébe viszavarrva került az asztalra. Mindezek ellenére történt meg az az eset, amikor egy apró malacka nem a gyomrokat, hanem a szíveket hódította meg, mégpedig az egész családot.

„Égy vasárnap, mikor völegényem, [Hegedüs] Sándor, kijött hozzánk, a józsefvárosi templom

mellett gyermekek játszottak egy kis fekete-tarka egyhetes malackával, de már a szegény állat annyira ki volt éhezve és fagyva, hogy alig lélegzett. Sándor megvette a kis malacot a gyermekektől és elhozta hozzánk” – olvashatjuk Jókay Jolán visszaemlékezésében. Váli Mari, az író másik unokahúga részletesebben mesélte el a történetet, amelyből az is kiderül, kinek szánták a jószágot: „[...] bánította Hegedüs jó szívet ez állatkínzás, megvette a kesztyű-nagyságú kis portékát, és zsebkendőjébe takargatva elhozta újévi ajándékkul Jolánkának”.

Jolán visszaemlékezése szerint a malac annyira rossz állapotban volt, hogy azt hitték, nem éli túl az estét: „Gyönyörű kis állat volt, de sajnáltuk, hogy nem soká örülhettünk neki, mert már utolsó óráiban van. Bátyám [ti. Jókai Mór] látja a kis megdermedt állatot, azt mondja, nem értetek ti ehhez, azzal kezébe



Szigligeti Ede drámaíró, színpadi rendező

veszi a kis malacot és cognac-ot tölt a malac szájába, begöngyöli egy kendőbe és a slafrockjába [pongyolájába] rejti.”

A családi ebéd így meglehetősen különleges hangulatban zajlott, a ponyva alól néha halk mocorgás, apró rőfögés hallatszott. És az ebéd végére megtörtént a csoda, a malac életre kelt! Visítani kezdett, és sürgetően követelte a tejet, amit Jókai egy ezüst kiskanállal itatott vele. Az író nem tudta megállni, hogy ne fűzze hozzá a maga szellemes megjegyzését: „*Na ez valami elkárhozott királyfi lesz, mert ősméri az ezüst kanalat.*”

A malacka azonnal a ház kedvencévé vált. Abban, hogy ki gondskodott róla éjszaka, eltérnek a források. Jolán úgy emlékezett, hogy Jókai magához vette, míg

Váli Mari szerint Laborfalvi Róza helyezte el az ágyában. Mivel a Jókai házaspár közös hálószobában és közös ágyban aludt, e kérdés valójában kevésbé lényeges.



Malac a házban és az ágyban

Jolán így írt erről: „...éjszakra bevitte [ti. Jókai] a malackát az ágyába, odarakott fészket számára és az éjjeli szekrényére kellett bekészíteni a gyorsforralót, hogyha éjjel a malac megéhezik, megmelegíthesse a tejet számára. Ez így ment nap-nap után, annyira szeretete a kis állatot, hogy még az éjjeli álmát is feláldozta érte. [...] Elnevezte a kis malacot Muncinknak.”

Váli Mari már teljes jogú családtagként látta a kis rőfit: „Mialatt az ebédlőben beszélgettünk [...] a leánykák szobájából egy eddig még ismeretlen lakótárs került elő, egy szép gömbölyű, fehér-fekete tarka kismalac, mely élénken rőfögve magyarázott valamit Jolánkának, piros orrával taszigálva annak ruháját. Róza néni sietett a malacka kívánságát tolmácsolni. – Bizonyosan elfeledted feltenni szegénykét az ágyadba Mari nénétek megérkezése fölötti örömdobban. Jolánka erre a figyelmeztetésre felkapta ölébe a rőfögő állatkát, mire az rögtön abbahagyta a panaszkodást. – Miféle új kis zsarnok ez? – kérdeztem Jolánka eljárása fölötti csodálkozásomban.”

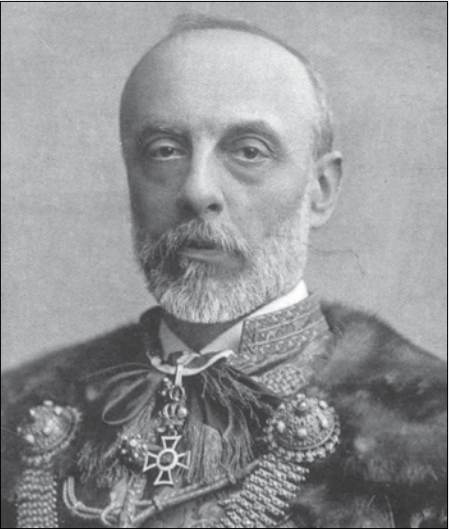
A család békés napjai nem tartottak örökké. Munci gyarapodott, erősödött – és vele nőtt az öntudata is. Egyre többször kellett kihozni az ágyból, egyre többször harapott a paplanok alatt. Mari írásában olvasható, ahogy Jókay Jolán panaszkodott erről: „...az én ágyamban is felmondom már neki maholnap a szállást, mert

már egy párszor arra ébredtem, hogy hajfonatomat rácsálta a szemtelen jószág!”

Jolán megemlíti, hogy „...a mi szobánkba került, de nem maradt meg seholsem, csak az ágyon, később meg már oly erőszkasos volt, döfött és harapott, hogy nem lehetett a szobában tartani. Dehát hova tegyük a Muncinkat? – Hát az ölbe, – mondja bátyám – ekkora kamasznak már az ölben van helye. Régi paplanokból és pokrócdarabokból vetettünk tehát ágyat a Muncink számára és kivittük az ölbe. De az ott oly lármát és ordítást csapott, hogy még a szomszéd milimári [tejes gazdasszony] sem tudott meglesni tőle. Addig-addig lökdöste az öl ajtaját, míg kiverte a sarkából és azzal kirohan az ölből, a folyosó és az ebédlő ajtaját kitaszítja és azzal szalad az ágyra. Senki sem mert hozzányúlni, mert harapott, csakis bátyám szavára hallgatott. Így szegény kis Muncit ki kellett a hegyre [ti. Svábhegyre] küldeni, mert a városban nem lehelte tartani.”

Váli Mari utóbb derűsen idézte fel: „Szinte hajlandó vagyok azt képzelni, hogy az a Móric bátyánk által dajkált, fényes aprószőrű, fehér-fekete tarka malac volt a világ legelső »szerencsemalaca«.” Szerencsemalac ide vagy oda, a jószág megnőtt, és ahogy Jolán írta, „kétmétermázsás disznó lett belőle a következő télire”.

Ha azt hisszük, hogy ez az emlékünk örökre elvette Jókai kedvét a malacpecsenyétől, nagyot tévedünk. Épp ellenkezőleg: a sertés továbbra is az ünnepi asztalok elengedhetetlen része maradt.



Hegedüs Sándor újságíró, politikus

Amikor például Otto Janke érkezett Füredre Jókaiékhoz, malacpecsenye kapros káposztával került az asztalra.

Jókai Mór levelezéseiben újra és újra felbukkan a sertéseleik iránti szeretet: „*Kedves Elnököm! [...] Lesz malacpörkölt!*” – írta Mikszáth Kálmánnak 1896. augusztus 14-én. Ezt pedig második feleségének, Nagy Bellának címezte 1901. november 6-án: „*Ma estére meghívтам vacsorára a jó barátunkat. Malacz pörköltet csináltak a Te sikered fölötti örömünkre.*”

A Jókai-ház rendje tehát reálta, a malac eszentül ismét az asztalra került, nem pedig az ágyba. Ahogy Jókai mondta: „*Így jár az ember, ha disznónak születik.*”
Földváry Gergely



Laborfalvi Róza és Jókai Mór 1873-ban

Technológia és illúzió a képzőművészetben

A gépkorszak, a robotok, az űrművészet, majd a számítástechnika-alapú munka iránti érdeklődés jellemezték az 1950-es és 1970-es évek közti időszakot. A globális folyamatban, amelynek fontos központja New York mellett Párizs volt, magyar alkotók is vizsgálták a tudomány és a művészet kölcsönhatását. Victor Vasarely az optikai gondolkodást, a neurológia világát, Nicolas Schöffer (Schöffer Miklós) a fényfizika és a neurológia képzőművészeti hatását elemezte, valamint a robotművészet útját járta ki, míg Vera Molnar a számítógépes és a matematikai művészet úttörője volt. Életművükről tartott vetített képes előadást dr. Mészáros Flóra művészettörténész, a budapesti Metropolitan Egyetem docense a Hegyvidék Galériában.

Az 1945 utáni magyar művészet áll a Hegyvidék Galéria új előadás-sorozatának középpontjában. Dr. Mészáros Flóra művészettörténész a párizsi avantgárdal foglalkozik, ebből doktorált az ELTE-n és a párizsi Sorbonne-on, témavezetője Arnauld

Miklós) mindennapi felhasználásra is tervezett alkotásokat. Kibernetikus tornyai mellett említésre méltó műve a Táncoló robot, amelynek sajátossága a színekre, hangokra reagáló, forgó-mozgó szerkezet. Az optikai és mozgó játék táncművészek

bot készített, és dolgozóinak munkahelyi kiégés megelőzésére adta ajándékba.

Schöffer óriási projektorokba is átültette fénycentrikus elképzeléseit, például több stimuláló, vagy nyugtató fényfalat helyeztek el a Philips londoni irodaépületében. Prizma című művét az első űrkorszak kiállítására is kölcsönkérték, amelynek ihletésére készült el a Contact című szám Brigitte Bardot előadásában (megtekinthető a YouTube-on).

Legjellemzőbb munkáin egyszerű geometrikus formák méreteit, formáit torzítja el Victor Vasarely. Vega című sorozata jól szemlélteti, hogy az optikai illúzió által úgy tűnik, beszippan, máskor közelebb kerül hozzánk térben a látvány. E sorozat elkezdésével párhuzamosan az 1950-es években mutatták ki a neurológiában, hogy nemcsak a síkszerű formák nagyítását és torzítását értelmezi agyunk térbeliként, hanem a fekete és a

fehér szín együttesére is így reagál, de a szürke is kiemeli a kontrasztot. Ezt a fajta optikai művészetet Vasarely indította útjára, és Angliában, az USA-ban, Dél-Amerikában, valamint Japánban is tért hódított az irányzat.

Az 1965-ös, New York-i Responsive Eye kiállítás egyik



Victor Vasarely és néhány munkája (a jobb felső sarokban David Bowie lemeze, a Space Oddity borítója)

kulcsfigurája Vasarely volt, aki mindenki számára elérhető művészetet akart teremteni. Ennek egyik momentumja az együttműködése David Bowie-val: az énekes Space Oddity című lemezének borítóján Vasarely azzal

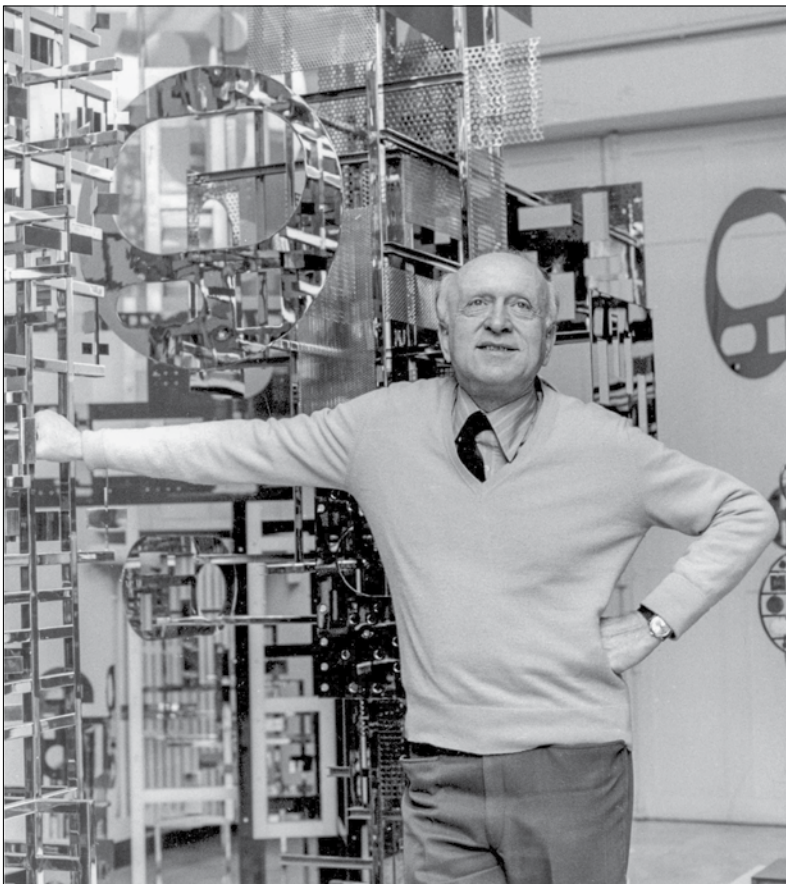
kísérletezett, hogy a térbeliség megteremtéséhez a színek hányféle árnyalatával tud úgy eljárni, ahogy előtte a formákkal. Egyik legnagyobb megbízása a párizsi Montparnasse pályaudvar aluljárójának dekorációja volt. Érdekes-

ség, hogy a Renault autó logóját is Vasarely tervezte 1972-ben.

Vera Molnart korai művein a programozás elve foglalkoztatta. Ahogy a férjével, Molnár Ferencel közösen kidolgozott elméletükben fogalmazott, a számítógép működéséhez hasonlóan képzeletbeli gépen dolgozott, különböző formák eltérő variációira volt kíváncsi már az 1950-es években. Fő elve a kreatív ötlet és a koncepció, a többi egészet bízta előbb a képzeletbeli, majd a valós számítógépre. Sorozatokban gondolkodott, a művek egymáshoz való viszonya is érdekelt. A Szent Viktória-hegyet ábrázoló képei egyszerre idézik a Gauss-görbe változatait és Cézanne ugyancsak a hegyről készült festményeit.

Az előadás zárásaként elhangzott, hogy a kalocsai Schöffer-gyűjtemény bezárt, jelenleg a balatonfüredi Modern Műtárban látható számos Vera Molnar és egy korai Schöffer-mű. Utóbbi művész előtt a budapesti Light Art Múzeum is tiszteleg. Victor Vasarely születésének az idén lesz a 120 éves évfordulója. Alkotásaiból – a szocialista nyugati nyitás példjaként – már 1969-ben rendeztek tárlatot itthon, később pedig Budapesten és Pécsen Vasarely Múzeumot alapítottak.

Sz. D.



Nicolas Schöffer hozta létre a kibernetikus szobrászatot

Pierre volt, a jelenlegi legjelentősebb Vasarely- és Schöffer-kutató. Első előadásában – a technológia és illúzió világát vizsgálva – a második világháború utáni franciaországi magyar művészet kulcsszereplőit mutatta be.

A kibernetikus művészet úttörője, Nicolas Schöffer (Schöffer

improvizatív koreográfiájával bővült. Később színes fényekkel világította meg műalkotásait, a vízió így falon grafikussá vált.

Az 1960-as évek végén neurológiai kutatások alapján hozta létre a 4-5 órányi relaxációs anyagot vetítő Álomgépeket. A színes televízió-méretű tárgyakból a Philips összesen 900 dara-

Árpád nem hitt a lencseévés babonájában (utolsó szemig megenni egyenlő gazdagság), azt viszont vallotta, hogy az év kezdete meghatározza, milyen lesz az egész év. 2026-ig legalábbis így gondolta, az idén januárban azonban kételkedni kezdett ebben. Mert a dolgok *mentek*, egyszerűen. Működtek. Az élet könnyűnek tűnt. És hát ilyen nincs. Illetve ha van, az gyanús.

Csorgott le a hegyről a kis harmincéves Hondájával, köpködte a káromkodásokat, mint mindig, amiért nem lesz parkolóhely a Böszörményin, ezt ugyanis lehetett tudni előre – miért lett volna, amikor épp ide jön, időpontra? Bezzeg amikor csak erre jár, megy a Déli felé, akkor sorra tátonganak a teherautónyi hézagok, bekötött szemmel lehetne parkolni.

Ahogy az Apor Vilmosról a Böszörményire fordult, még hangosabban káromkodott, ocsmányabban is. Túlüvöltötte a Petőfit, melyből vidám hazai sláger szólt, ami olaj volt a tűzre, a világ cinikus összefogását hallotta ki belőle; úgy érezte, a partizásra hívó szöveg leplezetlenül ünnepli az ő balszerencséjét. A Szamos környékén lassítani kezdett, hogy mégis adjon azért csöppnyi esélyt a csodának...

És lám, a csoda megtörtént. Az orra előtt kiindexelt egy kishaszon.

Árpád nem állt le a káromkodással, folytatta, csak más lett az ürügy.

– Csináld már, te, %#@&*!@#! – sürgette a manővert.

Kiállt a kishaszon. Árpád tétován nézett körül, még nem hitte el, hogy övé lehet a hely. Azt, hogy honnan, nem látta, de tudta, meg fogja előzni valaki. A láthatáron ugyan nem volt ellenfél, de például felpillantott-e az égre, köröz-e ott helikopter? Hm? Várva a megfelelő pillanatra, hogy leeressen egy autót a kiálló kishaszon helyére?

Árpád beállt. Nem késte le az időpontját. Minden rendben ment, és ez nem volt rendben.

Január első hetében új lakó költözött a házba. Körbejárt, bemutatkozott mindenkinek. A lépcsőházban mosolyogva kö-

szönt, egy idős lakónak segített felcipelni a bevásárlószatyrárt a negyedikre.

Ki ez a lakó? Mit akar? Mire fel ez a derű, ez a készséges jókedv? Kém? Ügynök? Beépül, aztán lecsap? Vagy csak simán jelent? Kinek?

Árpád egy héten át figyelte az új lakót, hogy az vajon kit és mit figyel... mignem az új lakó rajtakapta: váratlanul rányitott Árpádra, aki a lépcsőházban állt, és rogyasztott térdel fülelt. Az új lakó nem kérdezte, mit és miért csinál, nem küldte el a francba, inkább behívt a kávéra, aminél gyanúsabb húzást Árpád elképzelni sem tudott. Annál meg végképp nem, hogy a kávézásból sakkparti lett. A sakkpartiból visszavágó – Árpád nappalijában. Onnantól háromnaponta sakkoztak. Kiderült, mindketten vikingkutatók, hobbiból. Könyveket, képes albumokat cserélgettek. És bár Árpád egyelőre nem talált kivetnivalót ebben a – már-már barátságnak nevezhető – kapcsolatban, az egészet továbbra is gyanúsak érezte. Nagyon gyanúsak. Mert ilyenek nincsenek az életben. Baj lesz.

A boltban, a csemegepultnál, Árpád hosszú vizsgálgodás után a gépsonkát szúrta ki magának, látszatra az volt a legfrissebb



Maros András:

Gyanús

áru. Húsz deka kevés, gondolta, harminc sok, legyen huszonöt. A csemegepultos villájával felfarkolt egy adagot, odacsapta a mérlegre: a kijelző huszonöt dekánál állt meg, grammra pontosan.

– Furcsa ez az év eleje, nem? – mondta mosolyogva a pul-tos. – Mintha az idén minden sikerülne. Magának is? Mondjuk nem meglepő, a ló éve van. Igaz, csak februártól, de most is ez itt már majdnem a ló.

Ló éve. A lónak az ízéjének az éve, mondta magában Árpád. Ilyen könnyen nem lehet őt megvezetni, tapasztaltabb ő annál, hogy a grammra eltalált felvágott alapján világmagyarázatokat fogadjon el. A lónak négy lába van, aztán megbotlik, vagy nem botlik meg? Na. Ennyit a lóról. Ami egyébként még pár hétig kigyó.

Otthon fázott. Bekapcsolta a fűtést.

– Na, kezdjed – szólította meg a fűtésrendszert, amely bekapcsolás után öt másodperccel, de tízzel biztosan, kattogni szokott. Ezúttal csak halk zúgást hallatott. – Na, mi van? Elromlottál? Jól van, a legjobbkor, most van kint a leghidegebb.

(Ne akadjunk fenn azon, hogy Árpád megszólította a fűtést. Árpád mindennel beszélgetett a lakásában és azon kívül is; bent háztartási berendezéseket, bútorokat, odakint tereptárgyakat szólított meg, sosem kedvesen. Egyik-másik előtt megállt, de miután nem kapott választ, legyintett és továbbállt.)

Néhány perccel később Árpád megérintette a fűtőtestet, abban a hitben, hogy jéghideg. Tűzforró volt. El kellett kapnia a kezét, meg ne égesse.

Elsőre eltalálta a PIN-kódját. Nem nyilallt a dereka, amikor felállt a mély kanapéről. Az olvasószemüvege ott volt, ahová letette. A gépe nem fagyott le, amikor unokájának e-mailt írt. Az idén még nem ejtette le a kulccsomóját. A lépcsőház aljáról nem kellett visszamennie semmiért.

Minden a helyén volt, működött.

Hát, ebből tényleg nagyon fura év lesz, gondolta.

mOmKult

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu



HOLTOMIGLAN
VAGY HOLNAPIG?

2026/02/09 [H] 18:00
A MÁRIA RÁDIO KERÉKASZTALA



MIMO ÉS CSIPEK

2026/02/07 [SZO] 10:00
ZENÉS BÁBSZÍNHÁZI ELŐADÁS



BEREMÉNYI 80

2026/02/05 [CS] 19:00
BEREMÉNYI GÉZA, CAN TOGAY, CSEH ANDRÁS, KERTÉSZ ENDRE, ÜVECSEI H. MIKLÓS, RATKÓCZI HUBA, SZABÓ BALÁZS, HRUTKA RÓBERT, UDVAROS DOROTTYA, CSERHALMI GYÖRGY



FOTELKONCERT

2026/02/22 [V] 19:00 GUNDEL TAKÁCS GÁBOR VENDÉGEI:
ROY, ÓNODI ESZTER, FÜR ANIKÓ, VITÁRIS IVÁN



HEGYVIDÉKI
KULTURÁLIS
SZALON

1126 Budapest, Törpe utca 2.,
Városháza tér.
www.kulturalisszalon.hu



BOOGIE FOREVER

2026/01/30 [P] 19:00
DR. JAZZ DUO – LEMEZBEMUTATÓ



FÉNYBŐL SZÓTT MESÉK

2026/01/31 [SZO] 09:30
A HÓVIHAR BOSZORKÁNYA



ANALÍZIS

IRODALMI TALÁLKOZÁSOK SZERET / GYŰLÖL
2026/01/28 [SZE] 19:00
JUHÁSZ ANNA IRODALMÁR ÉS RÁCMOLNÁR LILI PSZICHOLÓGUS



LÓVASÚT
KULTURÁLIS
ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT

1121 Budapest, Zugligeti út 64.
www.lovasut.hu



ÜVEGFAL

2026/02/25 [SZE] 19:00
GRYLLUS DORKA ÉS SIMON KORNÉL
ZENÉS SZÖVEGSZÍNHÁZ



EBCSONT ÉS NYÚLCIPŐ

BÁBSZÍNHÁZI VASÁRNAPOK
2026/02/01 [V] 10:30



LASSAN

2026/02/14 [SZO] 19:30
A TELIK-TRILOGIA MÁSODIK RÉSZÉ
TÓTH ILDIKÓ, MÁRFI MÁRK



TOVÁBB

BEMUTATÓHÉT: 2026/02/19–22
A TELIK-TRILOGIA HARMADIK RÉSZÉ
TERHES SÁNDOR, ERTL ZSIGMOND,
MÁRFI MÁRK



MÁRFI MÁRK: TELIK

2026/02/06 [P] 19:30
A TELIK-TRILOGIA ELSŐ RÉSZÉ



MONDJ IGENT!

2026/02/27 [P] 19:00
SZÓRAKOZTATÓ MONODRÁMA
IGAZ TÖRTÉNET ALAPJÁN

mOmKult

1124 Budapest, Csörsz utca 18.
www.momkult.hu



JAZZ SENSATION

2026/04/21 [K] 19:00
TONY LAKATOS, JEANFRANÇOIS PRINS, ROBY LAKATOS, TARJÁN ZSÓFI,
MIRYAM LAKATOS ÉS A GYPSY JAZZ BAND



VERDI ÉS II. FÜLÖP PÁRATLAN PÁROK

2026/02/24 [K] 19:00
BÖSZE ÁDÁM ÉS LÁSZLÓ FERENC ELŐADÁSSOROZATA

CZIFFRA
FESZTIVÁL

2026/02/12–21
GAZSI NORBERT, STEIGERVALD KRISZ-
TIÁN, HOT JAZZ BAND, SÁRKÓZY LA-
JOS ÉS ZENEKARA, FEHÉR LILI, GUBIK
PETRA, MIKLÓSA ERIKA, PÁL ISTVÁN
SZALONNA, LACKFI JÁNOS, TÖRŐCSIK
FRANCIKA
ÉS A MŰVÉSZETI VEZETŐ:
BALÁZS JÁNOS



A KIRÁLYNŐ
II. ERZSÉBET 100 ÉVE

2026/03/31 [K] 19:00
LILIBETBŐL NAGYMAMI
A SOROZAT 1. RÉSZÉ

Bachot kell hallgatni, hogy feljebb jussunk a szellemi spirálon!

(Folytatás az 1. oldalról)

Sok új lemezbolt nyílt Budapesten az elmúlt években, és egyre több lemezbörzén adják-veszik a kiadványokat a zeneszerető emberek. Az egyik legrégebbi ember a szakmában Bálint Ferenc, aki a hetvenes évektől a Rózsavölgyi, a 2000 és a Concerto eladójaként, utóbbiak boltvezetőjeként, majd a Newport tulajdonosaként élő legendának számít.

Manapság a Ráth György utcai Nyitott Műhelyben tart lemezhallgatókat este kettenként és péntekenként fél öttől fél hétig, emellett börzéken is árul szerte az országban. A Wesselényi utcai Ahoj Csehó nevű helyen havonta egyszer két lábon járó lexikonként mutatja be újdonságait vagy régi kedvenceit



... és a tű megkezdzi csodás útját a végtelennek tűnő barázdák erdejében

baráti társaságának és minden érdeklődő zenerajongónak. Elsősorban a jazz és a klasszikus zene világából, mert a tradicionális blues mellett ezek állnak legközelebb a szívéhez. Mindez persze csak a jéghegy csúcsa – de érdemes megismerni a zene szinte minden aspektusáról karakán véleménnyel rendelkező, ugyanakkor rendkívül szerény antikvárius-lemezes életének számos egyéb mozzanatát is.

Méteresnél nagyobb hangfalak a szobában

Az 1954-es születésű Bálint Ferenc kilenc éve lakik élettársa révén a XII. kerületben, a Városmajorban.

„A Petőfi téren nőttem fel, a Duna-korzón bicikliztem és görkorcsolyáztam, de aztán átköltöztünk Budára. Amikor a Hegyvidéken születtem, a Kút-völgyiben, akár született hegyvidékiek is mondhatom magam. Kisgyerekkoromtól kezdve az apám minden hétvégén felvitt a Normafához, nagyon régtől ismerem az itteni utcákat” – kezdi beszélgetésünket a Nyitott Műhelyben, ahol meglátogattuk őt, nem is egy alkalommal.

Családi segítséggel már nyolcévesen franciául kezdett tanulni, és mivel angolul is jól beszélt, a gimnáziumi éve alatt majdnem mindennap betért a Váci utcai antikváriumba, és nem csak magyar nyelven szívta magába az irodalmat, a kultúrát, a zenét. Rögtön érettségi után el is akart menni antikváriusnak, ám a szakma telítettsége miatt a Rózsavölgyi zeneműbolt lemezosztályára került 1972-ben. Akkoriban – jazz és klasszikus zenei profilban – csak ott lehetett kapni nyugati lemezt bizományban: „A kották és az újdonságok mellett még egy kicsit lesajnált szakmának számított, ha valaki régebbi megjelenésű lemezekkel foglalkozott.”

Már az elejétől kéz a kézben járt nála a lemezek és a zene szeretete, no meg az, hogy ezek

hogyan, milyen minőségben szólnak meg, s hogy egy bizonyos típusú zene milyen rendszeren, milyen hangfalon, milyen lemeztároló-hangszedővel adja a legjobb élményt. Első saját szobájában például már méteresnél is nagyobb hangfalakon dübörögtek a kedvencei.

Könyvtár, antikvárium, majd újra lemezbolt

1975-től 1982-ig az ELTE egyetemi könyvtárában, majd rövid ideig egy zenéhez közelebbi helyen, a Zeneakadémián, a Zeneműtárban dolgozott könyv- és kottatárosként. Onnan 1985-től egy klasszikus könyves antikváriumba, a Művelt Népbe vitte sorsa. Önfejlesztő módon növelte zenei tudását szeretett műfa-

éve a Teréz körút egyik udvarában működött az üzlethelyiség.

A már általa felügyelt bolt 1995-től nagyon jól prosperált tíz-tizenkét évig. Kellett hozzá az üzletvezető által hozzáadott karakter, és persze az is, hogy az ott kapható albumkészlet kimagasló kínálatot nyújtott a jazz, a blues, a klasszikus zene műfajában és úgyszintén a francia zenének terén.

Ami a Newportot megkülönböztette a többi lemezbolttól, az főként az, hogy Bálint Ferenc nem hagyatkozott kizárólag az utcáról beeső lemezeladókra, vagy nem „állt meg” a bécsi beszerző körutakon, hanem kimagasló prágai, berlini és főleg párizsi lemezes helyismerete révén unikálissá tette készletét. Még inkább pedig attól volt jelentős az üzlet, hogy aki betért hozzá, az ismeretben, zenei tudásban is garantáltan gyarapodott, bármilyen album került amúgy a táskájába.

2007-ben azonban már nem tudta kitermelni a körüti bérleti díjat, akkor költözött át először a Nyitott Műhelybe, ahol bő másfél évig árult. Onnan a pesti Füst Antikváriumba került társbérletbe, majd továbbköltözött az Erzsébet körútra, ahol 2011-től 2024 januárjáig üzemelt a Newport, amely most ismét a Nyitott Műhelyben, már csak afféle hobbilemezboltként működik.

Úttörő szerep a lemeztisztításban

A külföldi lemezvásárlásokhoz nagy tapasztalat kell, és ő ezt a buszos útjain, ismerősöknél néhány napig ellakva, alaposan meg is szerezte az évtizedek során. „Már 1971-ben a párizsi nagynénémnél töltöttem a nyarat, és beleszagolhattam az igazi lemezboltok világába. Így később Párizsban lett a legerősebb helyismeretem, oda jártam a leggyakrabban” – meséli.

Szép hobbi hanglemezzel hallgatni a zenét, de sajnos együtt jár azzal, hogy ez a kényes tárgy nagyon tud koszosodni. Persze jó hír, hogy tisztítható is, és egy minőségi kiadás bizonyítottan hosszú évtizedekig szólhat gyönyörűen.



Francia zene oké, pop nem oké, jazz jöhet minden mennyiségben!



Bálint Ferenc a jazz és a klasszikus zene szerelmese, két lábon járó lexikon, önzetlen „népnevelő”, élő legenda

Bálint Ferenc úttörő volt itthon a lemezmegosztásban. Nála lehetett először lemezboltban megtisztítani a kedvenc fekete korongokat. Az első, VPI márkájú vákuumos lemezmosó Svájcban került hozzá bérben, később vett sajátot is. A kilencvenes években ez még ismeretlen lehetőség volt itthon. Mára bőven túl van tízezer lemosott LP-n.

Vele aztán tényleg bármiről lehet beszélgetni, ami a zenéhez köthető. Attól kezdve, hogy mitől függött az orosz (szovjet) Melodija lemezek sokszor egészen kimagasló minősége, egészen odáig, hogy szerinte a rádióhallgatás zeneileg pótcselekvés. Legjobban persze szeretett műfajairól tudunk vele eszmét cserélni.

„Magyarországon jellemzően sokan úgy állítják be a klasszikus zenét, hogy annak egy Verdi-opera a csúcsa, utána jön valami Bach-mise a Deák téren előben, és esetleg Wagner, majd a romantikusok – magyarázza. – Amit én hallgatok, például már általában a kamarazene is, az ehhez a fajta Mount Everesthez képest valahol az Alföldön helyezhető el az itthoni megítélésben. És ez abból indul ki, hogy még a hatvanas években is a romantikus zene volt a legnépszerűbb, amiből hiányzik a huszadik század eljövendő ígérete. Bachot is csak az 1800-as évek második felében kezdték elővenni, amikor Verdi, Wagner és a romantikusok nem elégítették ki a művészetek, az irodalom világát. Hiába múlt el azóta százötven év, a zenerajongó emberek élete mégis úgy telik el – és én emiatt nagyon szomorú vagyok –, hogy nem hallottak egy Goldberg-variációt Bachtól, és most próbálom nagyon alapszintűen mondani. A Bach-orgonaművek, vagy Vivalditól A négy évszak még beleférnek, mert azok igazából annyira mélyen semmit sem mozdítanak meg az emberben. Lényegében olyanok, mint egy csésze tea három vagy négy cukorral. A klasszikus zene szélessége még a zenerajongók számára is kevésbé ismert. Az élet kihívás, és a klasszikus zenének az a dolga, hogy mesészerűen feloldjon, gondolják sokan – tévesen.”

Na, ez az a szemlélet, ami ellen Bálint Ferenc egész életében küzd, és igyekszik bebizonyítani az ellenkezőjét! „Ahhoz, hogy az ember feljebb jusson a zenei vagy szellemi spirálon, Bachot kell hallgatnia – tartja. – Persze Händel is ugyanolyan jó, csak kicsit szárazabb, nála nincsenek annyira csillogó zenei ötletek.”

Természetesen magyar zenészekről is szót ejtettünk: „Kocsis Zoltán olyan technikai bravúrra

törekszik, hogy vele szemben már csak Schiff András áll, aki ugye lassan ötven éve nem is magyar zongorista, egy darabig nem is akar az lenni, és egy kicsit reménykedik abban, hogy túléli a nemzeti együttműködés rendszerét. Perényi Miklós csellista olyan olvasatát tudja adni teljesen érdektelen klasszikus slágereknek és műveknek, hogy arra nagyon kevesek képesek. Talán olyan ő, mint Glenn Gould, aki pedig zongorán szül újjá minden művet.”

A tudás továbbadása minden „barátnak”

Legnagyobb szerelmei tehát a jazz és a klasszikus zene. „Az üzött ebbe a hivatásba, a lemezboltzásba, hogy annyira reménytelennek láttam a hazai kínálatot ebben a két műfajban” – állítja.

Nem meglepő, hogy sajátos teóriája van szinte minden kérdésről. A jazzben az egyik ilyen

olyan feszültséget, ami nem egyértelműen jót jelent.”

Ha már klarinét: a 2000 nevű lemezboltban az első vevője Fritz József hazai jazzklarinétos volt, aki a nyitás napján, 14 évesen arra sétált a nagypapájával, és meglátott egy albumot a kirakatban, amire ugyan nem volt pénze, de Bálint Ferenc átmásolta neki kazettára. Ez – a tudás önzetlen átadása – talán a legjellemzőbb vonása hősiességnek, aki már a nyolcvanas évek közepén jazzkedvcsináló alkalmakat tartott Kecskeméten.

Az efféle szeánszok nyújtotta örömet ő maga először egy pesti angoltanárnál, Szigeti Péternél élte át, akinek a legendás pénteki jazzes lakásklubjában ismerkedett meg számos előadóval, lemezzel. És ahogy az megy a zeneszeretők körében, attól kezdve ő is mutogatta másoknak a kedvenceit, s persze folyamatosan bővítette a saját ismereteit. „A tudás továbbadása fontos. Valami elvetélt népnevelői indít-



A legnagyobb élménye jazzben: Jimmy Giuffrè klarinétos

az, hogy amikor minden évben várnak egy új lemezt egy-egy előadótól, akkor szinte szükség-szerű, hogy ezek az anyagok egyre silányabbak lesznek. És ez alól még olyan jazzóriások sem kivételek, mint Herbie Hancock. Bálint Ferenc egész életét, a zenéhez való viszonyát meghatározza a fősodorral való szembenállás, valamint az, hogy megmutassa, mi minden van a fősodor alatt.

„Jazzben a legnagyobb élményem Jimmy Giuffrè klarinétos, meg van két zongorista: Paul Bley és Mal Waldron – sorolja. – De ha harmincöt-negyven évvel ezelőtt beszélgettünk volna, akkor Keith Jarrettet is említtem. Thelonious Monk nagyon kékészté, de szintén óriás. Oscar Peterson az ötvenes évekbeli lemezein egyszerűen ledönt a nyers erejével. Louis Armstrong is a legnagyobbak közé tartozik, még ha neki nem is voltak olyan jó zenésztársai. Archie Sheppet láttam a legtöbbször, de ő is kiborít. Amikor spirituálét, vagy bluest játszik, akkor is érzek egy

tatásból ez meghatározó számomra – vallja. – Mindenki a barátom, és szeretném megosztani velük, amit tudok. Ettől az egész lemezboltosság szétválik, sokkal mélyebb gyökerű dolog lesz. Amikor megjelent A hétfejű tündér, Lázár Ervin mesegyűjteménye, elolvastam, másnap vettem belőle öt példányt, és osztogattam azoknak a barátaimnak, akikkel először találkoztam. Szóval ez mindig megvolt bennem. A Rózsavölgyiben egyetlen Miles Davis-lemezt árultam, mindig volt belőle újranyomás. Akivel megismerkedtem, és elkezdtünk jazzről eszmét cserélni, egymásnak zenéket mutogatni, annak adtam belőle.”

Ebből a tudásból is önzetlenségből bárki részesülhet, aki betér a Nyitott Műhelybe. Bálint Ferencben maig vezérfonál a gyermeki lelkesedés, és persze továbbra is rendszeresen jár külföldre lemezekért. Csillogó szemekkel mondja, hogy néhány hét múlva megint megy Párizsba: „Már vágom a centit!”

GALÉRIA

G12

Apám nyomdokain

NÉMETH ANDREA

fotóművéstől búcsúzunk



Németh Andrea (1946-2025)

Bergson azt mondta — az a vén kujon — olyan ez mintha rejtett kulcslyukon mit nem akarok azt is megtudom túl az egzisztencializmuson s szocialista realizmuson.

Kiállítás megnyitó:

február 4. szerda

17 óra

Megtekinthető február 28-ig.

A belépés díjtalan.

barabás.villa

VÁROSMÁJOR

1122 Budapest, Városmajor utca 44.

www.barabasvilla.hu



CSERESZNYÉSKERT

A BARABÁS VILLA REPERTOÁRJÁN
TROJKA TÁRSULAT PÉNZES
KOMÉDIÁJA TRAGIKUS NAPOKRA
IDŐPONTOK: BARABASVILLA.HU



HRABAL LEGENDÁK

HOMMAGE À PINA BAUSCH

A BARABÁS VILLA REPERTOÁRJÁN
TROJKA SZÍNHÁZI TÁRSULÁS
IDŐPONTOK: BARABASVILLA.HU



NÉGY FAL KÖZÖTT

ZÉKÁNY DIA KIÁLLÍTÁSA
2026/01/31-IG



MAMA, MESÉLJ...!

2026/01/30 [P] 19:00
KÉPZELETSZÍNHÁZ ÉS BESZÉLGETÉS
HORVÁTH LILI, SZAMOSI ZSÓFIA ÉS
TOLLÁR MÓNICA

HEGYVIDÉK

GALÉRIA

1126 Budapest, Királyhágó tér 10.

www.hegyvidekgaleria.hu





MOZGÁS, TERMÉSZETI ERŐ, ABSZTRAKCIÓ

MAGYAR MŰVÉSZET 1945 UTÁN
REGIL JUDIT ÉS HANTAI SIMON
2026/01/28 [SZE] 18:00





EGYÜTT

2026/01/31-IG
MAKKAI MÁRTA TEXTILMŰVÉSZ ÉS MAKKAI-KOVÁCS BEATRIX FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

JÓKAI KLUB

KULTÚRA MAGASAN.

1121 Budapest, Hollós út 5.

www.jokaiklub.hu



SZEKERES TAMÁS

BENNE SZÓL A DAL

2026.02.07. [SZO] 19:00

XII

HEGYVIDÉKI
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

1121 Budapest, Zugligeti út 64.

www.helytortenetigyujtemeny.hu



SVÁBHEGYI TÜNDÉRKERT

JÓKAI ÉS A HEGYVIDÉK

SZERDÁTÓL VASÁRNAPIG 10:00–18:00
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

RETRÓPOTLO

A bolygó neve: Agyhalál – a leghitványabb Alien-koppintások

A Nostromo űrhajó legénysége kétségkívül legendát teremtett, amikor 1979-ben nem szúrta azon nyomban vasvillára a legénység egyik tagjából előtörő ácskapocsfejű lényt. Egyrészt az Alien-franchise kultikussá érett, másrészt megannyi félkegyelmű filmet ihletett meg, aki saját tervezésű szörnyeivel felesküdünt agysejtjeink elpusztítására. Lássunk néhány művet ezek közül – a teljesség igénye nélkül!

Jéghideg űr (1991)

A kutatóbolygó legénysége kétségbeesett segélyhívást küld Steve Krieger galaktikus problémamegoldónak, miután a vizsgálóbúra alatt tárolt csápos takonygombóc leszaggatja egyik szakemberük arcát. Talán nem kellett volna az úrállomásra citálni, hogy ott aztán diódákat tuszkoljanak a végbélnyílásába! – az ilyen és ehhez hasonló Ora-vecz-bölcsességek hangoztatása várta magára, ugyanis az idegen lény pocaklakói előtörnek szülőszobájukból, és csillagközi Benny Hill-hajsza veszi kezdetét. Ám hogy Krieger kapitánynak ne csupán egy felperessel kelljen viaskodnia a plágiumperben, egy leszázalékolt 3-CPO-t is beszervez maga mellé, akit a minap szerzett be egy józsefvárosi lomtalanításon.

Alien 2: Sulla Terra (1980)

Ciro Ippolito olasz rendező egy évvel az Alien premierje után úgy döntött: ő bizony nem várja ki, hogy egy James Cameron nevű dilettáns féltelenség leforgassa a sztori folytatását, ezért nemes egyszerűséggel belevágott. Amikor pedig hivatalos emberek holmi filmes jogokról kezdtek el hadoválni neki, kotlóstyúkot imitálva próbálta elte-

relni a figyelmüket. Az általa prezentált audiovizuális mocsárláz története szerint expedícióra induló űrhajósok egy csoportja visszatér a Földre, csak hogy arcuk immár kevésbé tűnik pirosposzgásnak. Tudniillik utazásuk során béranyaságra kényszeríték őket, a belőlük kicsírázó szottyos testű lények pedig barlangászokkal táplálkoznak.

Terminator 2 / Shocking Dark (1989)

Nem Ciro Ippolito volt az Imbecillis Olasz Rendezők Szakszervezetének egyetlen tagja, aki vajmi kevés türelmet tanúsított a James Cameron által tervezett folytatásokkal kapcsolatban. Bruno Mattei a Terminator 2-re csapott le különös kegyetlenséggel, miután valaki holland alap-

anyagokkal turbózta fel a bolognai szőszet a stáb büféjében. Ennek hozományaként nem átalott csúcstalálkozót szervezni a leszázalékolt xenomorfok és a terminátor között. A jövőbeli Velencében járunk, ahol nyoma vész egy kutatócsoportnak, és a jelek szerint nem posztapokaliptikus fosztogató gondolások állnak az ügy hátterében. A fejesek ide is egy alulfizetett különleges osztagot küldenek a rejtély felderítésére, amelynek tagjai hamarosan polipefű zseléemberekkel és a terminátor Pentium II-es alaplappal bíró változatával kerülnek összetűzésbe.

Creepozoids (1987)

A jövődömondó szakon summa cum laude diplomával végzett forgatókönyvírók szerint 1998-ban immár hat éve nukle-

áris háború zajlik a Földön, bár a Family Frost jó eséllyel még mindig rója a kistelepüléseket. Miután dezertőrök egy csoportjának végképp herórtja lesz a katonaelettől, egy elhagyatott laboratóriumkomplexumban keresnek menedéket. A környezet túlon-túl idillinek tűnik, egészen addig, amíg ki nem derül, hogy rajtuk kívül egy kétméteres ember-vöröshangya hibrid is ott lakik, a Chemotox szavatos-sága pedig már vagy húsz éve lejárt. S ha mindez édeskevésnek bizonyulna ahhoz, hogy a néző barlangrajzokat kezdjen festgetni a nagyszoba falára: egy porszívó méretű patkány is garázdálkodik az épületben, és emberi szervekkel bolondítja meg a ratatouille-t.

Hibrid (1997)

Végtelenül csalódottak letünk volna, ha pont a téboly hírhedt napzámosa, a Szupercápa, a Bögyös macák a szellemtan-nyán, a Piton 2 és a Tangatündér rendezője, Fred Olen Ray nem gázol bele a xenomorfok becsületébe. Az ún. történet szinte szóról szóra megegyezik a fentebb taglalt Creepozoids sztorijával, csak míg ez utóbbi celluloidmerénylet főhősei a savaseső, addig a Hibrid szereplői az ionkatasztrófa – jelentsen ez bármit is – elől keresnek menedéket. És az 1987-es trágyafilmhöz hason-

lóan ezúttal sem menti meg a produkciót a maximálisan indokolatlan csöcsvihar.

Tiltott világ (1982)

A Xarbia bolygó légvonalban három fényév távolságra találha-

dolgozik azon, hogy 60 alá szorítsa a filmrajongók általános intelligenciahányadosát. Hollywood-alsó latrinájának rendszeres eltömtője abból csinált karriert, hogy aktuális blockbusterek gyépés verzióit gyártja le, amelyek költ-



Majonézes krumplisaláta egy kollégista hűtőjéből (Tiltott világ)

tó Tápiószecsőtől, de a NASA már gőzerővel dolgozik azon, hogy két órával lerövidítse az utazást. A planéta egyik titkos laboratóriumában egy kelekótya tudós egy nagy kupac húsipari nyesedéken végez genetikai kísérleteket annak reményében, hogy ezáltal majd megakadályozza a közelgő élelmiszerválságot. Reményteli próbálkozása kudarcba fullad, ugyanis a pascalfejű mócsinglénny kiszabadul, és ahelyett, hogy raklapszámra szülné a háromszögszendvicseket, módszeresen felkoncolja a labor dolgozóit.

Alien: Rubicon (2024)

Zárjunk egy nem annyira retróval! Az Asylum stúdió im-már huszonkilenc éve gőzerővel

ségvetései a sztárgázsikkal együtt sem haladják meg az 500 dollárt. 2024-ben az Alien: Romulus-ra csaptak le különös kegyetlenséggel. Egy gigászi, fenyegető CGI trüffelgolyó az USA partjai felé tart. A Willkommen-politikát gőzerővel hangoztató amerikai elnök rögtön kiadja rá a tűzparancsot, mire az űrhajó hat futurisztikus Grippennel rövidíti meg a légierőt. Az űrhajókból idegen lények törnek elő csapatostul, akik szemlátomást a xenomorfok és génlaborban előállított tacsokóvaránuszok szerelemgyermekei. Arról nem szól a fáma, hogy képesek-e savat hányni, minden-esetre nézőként vélhetőleg mi magunk is megtesszük majd ezt a képsorok láttán.

Kirsch András

DISZKOVERY

Robbie Williams: Britpop

Milyen gyorsan változnak a popipar szabályai! A 2000-es évek derekáiig a december eleji lemezmegjelenések jelentették a



legnagyobb bevételt. Majd egyre korábbra, októberre, novemberre került át a blockbusterek piacra dobásának ideje, decemberben pedig már csak a „best of...”-ok és a karácsonyi albumok érkeztek. Aztán a 2010-es években szinte semmi fontos nem jött ki egész decemberben, de karácsony előtt/körül egy-egy nagynevű előadó meglepetésként kiadott valami bomba lemezt. Mostanra oda jutottunk, hogy 2025 decemberében tényleg az égvilágon semmi érdekes nem jelent meg. Nem csoda hát, hogy egy Robbie Williams-kaliberű világsztár nem az év végén, hanem januárban adja ki új albumát (tíz évvel az előző rendez stúdiólemeze után), és inkább a karácsonyi ajándékutalványokat váltatja be friss kiadványára, hogy meglegyen neki a legtöbb brit No. 1 album, és ezzel leelőz-e a Beatle. Hm, oké. Na de igaz-e még az, hogy világsztár? Nem járt-e már el felette az idő? A közelmúltban például csak

Világsztár-e még Robbie?

karácsonyi alibilemezt, szimfonikus-önfeldolgozós albumot (ez az alja) vagy a saját mitológiáját építő életrajzi film zenéjét adta ki. Azért 2023-ban a gyakran foglalkoztatott dalszerzőivel egy proghouse-meglepetést készített, Lufthaus néven. Persze a dance sem áll távol tőle, de hogy tíz év soralbumszünet után most egy szólókarrierje elejére visszalévő britpopos LP-t adott ki, khmm, *Britpop* címmel, ahhoz köze lehet a housekanyar kudarcos fogadtatásának is. Aki még emlékszik, Robbie egy Oasis-szel barátokozós, kicsapongó időszakkal lépett ki a fiúzenekarok világából. Most, hogy az Oasis újra itt van velünk, hát ő is visszatért ahhoz a korszakához. Lásd a korabeli fotóját újrahasznosító lemezborítót. „Emlékeztek? Én is cool is voltam ám!” Amúgy a dalok decens britpopidézetek, a nyitó *Rocket Blur*-tekerés, a *Cocky* Supergrass-tribute (Supergrass-taggal aprúvoltage), a *Bite Your Tongue* tiszta Elastica, és persze lépten-nyomon ott az Oasis, leginkább az *All My Life*-ban, de van Suede- (*You*) és Verve-hangulat is (*It's OK Until the Drugs Stop Working*). Egyetlen kakukktójas akad, az meg olyan, mintha Pet Shop Boys-szám lenne, csak hogy az a címe, hogy *Morrissey!* Vajon mit akar mondani ezzel Robbie? És Gary Barlow, az egykori Take That-es társ – merthogy közösen írták. Egyébként érdekes lemez, ami vagy húsz éve nem volt elmondható Williams-produkcióról. Úgyhogy legalább egy kicsit fel lett dobva az amúgy meglehetősen lapos popzenei évindítás. (2026, Columbia/Sony)

Julianna Barwick & Mary Lattimore: Tragic Magic

Van, amikor semennyire nem áll összefüggésben az, hogy egy adott album melyik évszokban jelenik meg, és a hallgató milyen fényviszonyok, hőmérséklet és csapadékmennyiség közben engedi közel magához a zenét. Van, amikor meg áll. A *Tragic Magic* meglehetősen téli lemez. Persze lehet, hogy kellemes lesz hallgatni majd egy nyári hajnalon is, de egyelőre nagyon jól passzol a ködös reggelekhez, a kint hideg, bent meleg élményéhez. Julianna Barwick az első nagylemeze (*The Magic Place*, 2011) óta az énekes-kórusos ambient pop egyik legjobbjá. Éteri, békés, minimalista. Négy szólóanyaga mellett dolgozott együtt Helado Negroval, Ikue Morival, Rafael Anton



Irisarrival is. Most meg a hárfás Mary Lattimore-ral, aki pedig szintén az első nagylemeze (*The Withdrawing Room*, 2012) óta az elektroakusztikus ambient, a free folk egyik legjobbjá. Lágy, hipnotikus, letisztult. Első közös albumuk mindkettejük karrierjének egyik legszebbje. Az idei tél első zenei csodája. (2026, *Infiné*) BJ

Telódia

Flipperezni örületesen jó szórakozás, ez nem is lehet kérdés! A színes, villogó, csilingelő asztal teljesen egyedi hangulata könnyen magába szippantja az arra fogékonyakat. Nem csoda, hogy rengeteg telefonos app készült, ami e komoly „négylábú sportág” rajongóit célozza meg.

Már csak azért is, mert a flippergép és a mobil arányai nagyjából hasonlóak, így viszonylag egyszerűnek tűnik átültetni a struktúrát a digitális világba. A látszat azonban csal, a legtöbb ilyen tematikájú játék kész katasztrófa: vagy a grafikája borzalmas, vagy a fizika köszönőviszonyban sincs a valósággal, vagy az irányítás nem klapol. De a legtöbb esetben sajnos egyszerre mind a hárommal gond van. A rengeteg hulladék között akad azért néhány drágakő is. Ezek egyike a Williams Pinball, amely a tapasztalataink alapján a valaha volt legjobb telefonra készült flipperes játék.

A grafikája igen aprólékos, valóságghú. Az asztalok rendesen villognak, tele vannak finom részletekkel, a fém fémes hatású, az üveg üvegnek tűnik, és az animációk, effektek sem hiányoznak, a hangok pedig az igazi gépeket idézik. Az egész tényleg nagyon hitelesen eleveníti fel a flipperes hangulatát.

Ebben nagy szerepet játszik az is, hogy megfelelően sikerült lemodellezni a fizikát. A golyók életszerűen mozognak, ha kell, begyorsulnak, vagy lassulnak, ide-oda pattognak. Ami szintén remek, hogy egy átlagos kulturális vagy vendéglátóipari egységtől (magyarul: kocsmá) eltérően nem egyetlen asztal árválkodik a játékban. Szóval a változatosságra sem lehet panasz.

Ráadásul, a legszebb hagyományokat követve, a virtuális gépek felépítése bonyolult. Tele vannak pöckökkel, rámpákkal, lyukakkal, rejtett helyekkel, és természetesen mindegyik rendelkezik saját háttérrel, feladatsorral. Ha tehát ügyesek vagyunk, akkor a megfelelő célpontokat kilőve elérhetjük a

Ingyenflipper? Létezik!

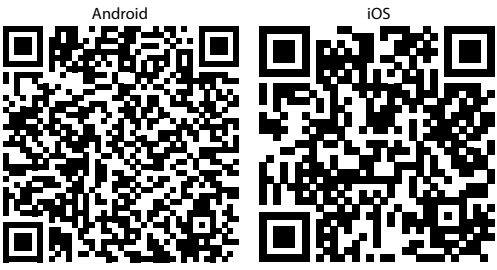
bónuszokat, kiszabadíthatjuk az extra labdákat, ami elengedhetetlen szerepet játszik a pontszámunk növelésében.

Mert hát a végső cél ugyanaz, mint a való világ flipperjeinél: minél több pontot kell elérni. Viszont ezen is csavartak egyet a készítő, az internet adta lehetőségeket kihasználva. Ha ugyanis ügyesek vagyunk, akkor a program virtuális pénzzel jutalmaz, ebből pedig újabb és újabb asztalokat vásárolhatunk meg, amivel bővíthetjük a kezdeti, néhány masinából álló kollektót.



Van mód arra is, hogy olyan hús-vér emberekkel mérjük össze tudásunkat, akik a földgolyó más tájain püfölik a telefonjukat. A feladat egyszerű és logikus, hiszen ugyanazon a pályán kell több pontot elérni. A virtuális pénzünket kell feltenni az összecsapásra, így aki ügyes, szerencsés és bevállalós, az gyorsan gyarapíthatja a vagyonságát. A kezelés egyébként pofonegyszerű, a kijelző két oldalának tapogatásával mozgathatjuk a karokat, a golyó pedig egy érintéssel indítható mágikus útjára.

Szalai Péter



SZOLGÁLTATÁS

ABLAK, AJTÓ, REDŐNY



REDŐNY, RELUXA, szúnyogháló, napellenző, roletta készítése, javítása, 06-1/356-4840, 06-30/954-4894.

ASZTALOSMUNKÁK/ KÁRPITOSMUNKÁK

ASZTALOS:06-20/548-8829. Konyhabútorok, beépített szekrények, polcozások, kiegészítések, javítások, precíz, gyors munka. butorosok.hu

ELTARTÁS, GONDOZÁS, ÉLETJÁRADÉK

MENTÁLHIGIÉNÉS ÉLETJÁRADÉKI vagy eltartási szerződést kötne. Lelki gondozásban, otthoni teendők elvégzésében és egyéb ügyintézésben is segítenék. Keressen bizalommal! Tel.: 06-30/859-0331, lillu.mihaly@gmail.com



NYUGDÍJASOKNAK ALAPÍT-VÁNYI alapú étkeztetés kiszállítással. 06-30/242-3669.

ÉLETJÁRADÉKI VAGY ELTARTÁSI szerződést kötnék idős nénivel vagy bácsival, akár ottlakással és gondozással. Kérem, keressen bizalommal. 06-70/779-3028.

AUTÓVAL RENDELKEZŐ hölgy vállal idősgondozást, takarítást, bevásárlást, ügyintézés, valamint segítséget nyújtana idős személy házvezetésében. Hívjon bizalommal. 06-20/229-0986.

OTTHONI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS időseknek! Segítek a mindennapokban: takarítás, bevásárlás, étkeztetés, beszélgetés, gondozás, komplett házvezetés. 06-20/932-0983.

EBÉD-HÁZHOZZÁLLÍTÁS nyugdíjasoknak Budapesten 1990 Ft/nap. Jelentkezni: 06-30/822-2759.

KÖZÉPKORÚ ÚR eltartási vagy életjáradéki szerződést kötne idős hölgyvel vagy úrral, akár gondozással, budapesti hozzám költözéssel. 06-70/292-6550.

LAKÁSSZERVIZ

SZOBAFESTÉS, PARKETTÁZÁS, csempézés, vízszelés, kőművesmunkák, kisebb munkákat is vállalok. Halász Tibor. Tel.: 06-1/202-2505, 06-30/251-3800.

FESTÉS-MÁZOLÁS-TAPÉTÁZÁS. Bontás utáni helyreállítás. 06-30/568-6255, Kovács Gergely.



TELJES KÖRŰ LAKÁSFELÚJÍTÁS, tisztasági festés, burkolás, hívjon bizalommal, nyugdíjasoknak kedvezmény – ingyenes helyszíni felmérés. 06-30/149-6626.

TAKARÍTÁS

MEGBÍZHATÓ, LELKIISMERTETES takarítást válllok, alkalmi és nagytakarítást is. Pontos, diszkrét munkavégzés. Vadász Vivien, 06-70/352-2646.



KISEBB ÉS NAGYOBB takarítást válllok! 06-70/779-3028.

NYUGDÍJASOKNAK TAKARÍTÁST és minden háztartás körüli teendőt válllok. Hívjon bizalommal. Sz. Fruzsina, 06-30/822-2759.

TÁRSASHÁZAK

TÁRSASHÁZAK/LAKÁSSZÖVETKEZETEK könyvelését, bevallások, beszámolók elkészítését vállaljuk 1000 Ft/hó/albetét díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI LÉPCSŐHÁZAK takarítását, télen hólapátolását vállaljuk 30 000 Ft/hó díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

ÉPÍTŐMÉRNÖK VÁLLALJA társasházak közös képviselőt az észak-budai kerületekben. juliannakander@gmail.com



KÖZÖS KÉPVISELŐ MÉRNÖK, eredményorientált. 06-30/357-5028.

TÁRSASHÁZAK KEZELÉSÉT vállalom. andrea.szivos@gmail.com, 06-30/394-3411.

KÖZÖS KÉPVISELŐ társasházaknak. Tapasztalat, rend, átláthatóság. kozoskepviselo.hu, 06-70/338-6723.

VÍZ, GÁZ, VILLANY, FÜTÉS

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, kamerás csatornavizsgálat! Mosogató, kád, WC eldugult? Csaptelep-, WC-tartály-, szifoncsere van szüksége? Hívjon most! 06-70/856-7150. avizszaki.hu



GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS! Gázkonvektorok, FÉG készülékek, gáztűzhelyek, gázkazánok karbantartása, javítása, beüzemelése. 06-30/443-2031.

KÖRNYÉKEN ÉLŐ villanyszerelő rövid határidővel, korrekt áron vállalja elektromos hálózatok felújítását, kiépítését, háztartási gépek bekötését, lámpák, kapcsolók, konnektorok felszerelését, biztosítéktáblák korszerűsítését. Tel.: 06-20/423-9923.

VÍZSZERELÉSI Villanybójlerek vízkötelenítése, csapok, szifonok, vécetartályok, cseréje, javítása. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30/655-8074.

VÍZSZERELÉSI! Csapok, szifonok, vécetartályok javítása, cseréje, mosó-, mosogatógépek bekötése. Ingyenes kiszállással. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30/447-3603.

VILLANYSZERELÉS AZONNALI! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrács József villanyszerelő mester. Tel.: 06-1/246-9021, 06-20/934-4664.

LAKÁS/INGATLAN/ BÉRELEMÉNY

„BUDAVÁR ‘89” Ingatlanközvetítő Magániroda! 06-1/201-7719, Zwillinger.

HEGYVIDÉKI üdülőövezetben, Passaunál, első emeleti, erkélyes Apartement eladó. 22 000 000 Ft. 06-20/503-1686.

TERMÉSZETKEDVELO, fiatal pár nyaralót vásárolna Dunakanyarban vagy a Balatonon, 06-30/452-5074.

54 ÉVES, empátikus nő szobát keres Budapesten, idősebb személy mellett. Gondoskodás, társaság, kölcsönös bizalom. Tel.: 06-30/323-2129.



2-3 SZOBÁS, EMELETI LAKÁST keresünk ügyfelünk számára. Tuczai Szabolcs, 06-70/398-5027, szabolcs@otthonmindenek.hu

OKTATÁS

MATEMATIKA ÉS FRANCIA nyelv oktatását vállalja tapasztalt pedagógus személyesen, Budán, a Lauderral szemben, illetve online. 06-20/571-7554.



ÖNNÉL IS LEHET 3-4 fős bridsz-vagy tarokktanfolyam. Infó: 06-30/517-2765, bridszpasa.hu, tarokkpasa.hu.

RÉGISÉG

ALMÁSI KATALIN VÁSÁROL legmagasabb áron bútorokat, porcelánokat, festményeket, órákat, dísz tárgyakat, kristályt, könyveket, lemezeket, bizsukat, ezüstöt, arany ékszereket, kitüntetés, régi pénz, teljes hagyatékot, értékebecsléssel, díjtalan kiszállással! Tel.: 06-30/308-9148.

BÉLYEGET, PAPÍR-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI., Andrássy út 16. Tel.: 06-1/317-4757, H: 12-17, K-Sz: 10-17, Cs: 10-19.

KELETI SZÖNYEG- ÉS MŰTÁRGYBECSŰS vásárol régi keleti szőnyegeket és műtárgyakat, sérült állapotban is. Készpénzfizetéssel. Kiszállítás díjtalan. Tel.: 06-30/456-3938.

ANTIKBUDAPEST RÉGISÉGBOLT, vásárlunk gyűjteményeket, teljes hagyatékot, bútorokat, háló-, dolgozó-, szalagarnitúrákat, ezüstműket, antik órákat, könyveket, pénzürmeket, festményeket, dísz tárgyakat, szőnyeget. Anantara New York Palace Hotel, Erzsébet krt. 9-11. Tel.: 06-20/932-6495, e-mail: antik@antikbudapest.hu

HERENDI PORCELÁN – felvásárlási akció! Exkluzív üzletünk berendezéséhez vásárlunk étkészleteket, teás-mokkás garnitúrákat. Hiányos állapotban is, illetve figurákat, vázákat, kaspót, mindenfajta herendit. Tel.: 06-20/932-6495. E-mail: antik@antikbudapest.hu



NERC, RÓKA, mindenfajta szőrmebundát vásárlók, teljes ruhaneműhagyatékot, kiegészítőket, ékszereket, könyveket és dísz tárgyakat, régiségeket. 06-20/229-0986.

EGYÉB

DRÁGAKÖVÉS NŐI arany ékszereket venne ügyvéd család valós értékben. Kizárólag magánszemélytől. 06-30/822-8050.



TEHERAUTÓ-BÉRLÉS, 06-20/213-0693.

ONLINE APRÓHIRDETÉS-FELADÁS A NAP 24 ÓRÁJÁBAN

a <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-keruleti-lapok/hegyvidek/> weboldalon keresztül lehetséges.

Fizetési lehetőségek: **bankkártyával**, vagy **készpénzzel** bármely bankfiókban, vagy **banki utalással**.

A „XII. Kerület Sportjáért” – pályázati felhívás

A Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. felhívást tesz közzé a „XII. Kerület Sportjáért 2025” elismerő cím elnyerésére

A kategória

Erre a díjra azok a XII. kerületben élő vagy XII. kerületi közoktatási intézményben tanuló diákok pályázhatnak, akik:

- 2024. augusztus 15. és 2025. augusztus 14. között nemzetközi vagy országos bajnokságon 1–3. helyezést értek el,

VAGY

- amennyiben olyan csapatsportágban versenyeznek, aminek korosztályos bajnokságai-ban nem hirdetnek sorrendet, úgy a pályázat-hoz minimum 3 éve az adott sportági szakszö-vetség versenyrendszerében történő részvétel (versenyengedély, illetve mérkőzésjegyzőköny-vek) igazolása szükséges;
- a 2024–25-ös tanévben alapfokú oktatási-nevelési intézmények 1–8. évfolyamán 4,51 vagy annál magasabb, illetve középfokú okta-tási-nevelési intézmények 9–12. évfolyamán 4,00 vagy annál magasabb tanulmányi átlagot értek el.

B kategória

Erre a díjra azok a XII. kerületben élő, tanu-ló, illetve dolgozó sportolók pályázhatnak, akik:

- 2024. augusztus 15. és 2025. augusztus 14. között nemzetközi vagy országos bajnok-ságon 1–3. helyezést értek el;
- 18 év felettiek;
- már egyik közoktatási intézménnyel sem állnak tanulói jogviszonyban.

C kategória

Erre a díjra azok a XII. kerületben élő, tanu-ló, illetve dolgozó edzők, sportvezetők és test-nevelők pályázhatnak, akiknek:

- tanítványa 2024. augusztus 15. és 2025. augusztus 14. között országos vagy nemzetkö-zi bajnokságon 1–6. helyezést értek el.

D kategória

Erre a díjra azok a XII. kerületben élő, tanu-ló, illetve dolgozó, fogyatékkal élő spor-tolók pályázhatnak, akik:

- 2024. augusztus 15. és 2025. augusztus 14. között nemzetközi vagy országos bajnok-ságon 1–3. helyezést értek el.

A pályázatokat a következő címre várjuk 2026. február 27-ig:

Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft.
Budapest XII., Városmajor utca 29.

A díjakat a XII. kerület március 15-i ünnepségének keretében kapják meg az érintettek.
A részletes kiírás a pályázati adatlapokkal együtt megtalálható a hegyvideksport.hu weboldalon.

Kocsis Borbála
Budapest Főváros XII. kerületi
Hegyvidéki Önkormányzat
humán bizottságának elnöke

Móczán Mónika
Hegyvidéki Szabadidősport
Nonprofit Kft.
ügyvezető igazgatója

INGYENES NYÍLT NAP
AZ AMPLIFONNÁL

2026. február 4.
14:00-16:00

Ezúton szeretnénk meghívni ingyenes nyílt napunkra a Déli pályaudvarnál található legfelszereltebb, legmodernebb eszközökkel ellátott hallásközpontunkba.

Az esemény célja, hogy kötetlen, barátságos környezetben bemutassuk hallásközpontunk szolgáltatásait és eloszlassuk a hallásvizsgálattal és a hallókészülékekkel kapcsolatos tévhiteket.

A nyílt nap regisztrációhoz kötött!
Regisztráció: +36 1 686 2220



Helyszín:
Amplifon Déli
Magyar
Jakobinusok tere
2-3.

amplifon
A hallásod.
Az életed.

BAJOR GIZI SZÍNÉSZMŰZEUM - PADLÁS



Új kiállítás!

A SZEMBENÁLLÁS NÉHÁNY SZÍNHÁZI ELŐADÁSA
1956-1989
A 33 éven át némán hallgató Közönség emlékére.

Látogatható: 2026. január 30-tól

1124 Budapest, Stromfeld Aurél út 16.



www.oszmi.hu

L

Pilates Kovács Orsival:
hétfő és péntek: 8:00-9:00

Í

Jiu Jitsu Derkényi Lászlóval:
hétfő és szerda: 16:30-18:30

V

Showtánc Balázs Mártival gyerekeknek:
kedd és csütörtök: 16:30-17:30

I

Meridián Hóka Ildivel:
Senior Torna: kedd 15:00-16:00

A

Ünnepeld nálunk a születésnapod,
tarts nálunk családi napot!



V

A Livia-Villa jó szívvel ad teret a kultúrának,
az oktatásnak, a sportnak, művészeteknek,
workshopnak, rendezvényeknek, ötleteidnek.

L

Regisztráció és további információ:
liviavillaregisztacio@gmail.com vagy
+360 30 409 2400 telefonszámon
Balázs Mártinál

L

A

1121 Budapest, Költő u. 1/A.
Amennyiben tömegközlekedéssel érkezik
a Városkúti megállónál szálljon le,
ahonnan a helyszín 1 perc séta.



EGYSZÜLŐS
KÖZPONT

1122 Budapest,
Jakobinusok tere 1.
www.egyszulo.hu



Rhyme Time angol zenebölcsi
2026.02.02. ; 02.09. (H) 9:45



MAKOVECZ
KÖZPONT ÉS ARCHIVUM



AKTUÁLIS KIÁLLÍTÁS

Megtekinthető nyitvatartásunk
idejében.



NYITVATARTÁS

hétfő | szerda | péntek
14:00-17:00 között

Az épületlátogatás és
az eseményeken való
részvétel díjtalan!

Elérhetőségek:
office@makovecz.hu
+36/30 314 4879



NÉPZENEI TÁNCHÁZ

Kezdőknek, újrakezdőknek és
haladóknak.
2026.02.22 [V] 17:00 - 20:00

www.makovecz.hu



SZENT LÁSZLÓ HÁZ



CSALÁDI ZENÉS
MESEDÉLELŐTT

Mese, zene, alkotás - kéthetente
2026.02.01 (V.) 10.15



RINGATÓ FOGLALKOZÁS
KISIKNEK - hetente

2026.02.05. (CS.) 09.30



SZARKATÁNC

Népzenei játszó kicsiknek -
kéthetente
2026.02.05 (CS.) 17.00



DRÁMA- ÉS
ALKOTÓMŰHELY 7-11

éves gyerekeknek - hetente
2026.02.06. (P.) 16.00

sztlaszlohaz.hu

Száraz tónak nedves partján döglött a béka

Manapság sok szó esik a globális felmelegedésről, és talán egy kicsit méltatlanul szorul a háttérbe a jelenség egyik húsba vágó következménye: a szárazodás. Pedig utóbbi hatása súlyos lehet. A fokozódó párolgás, a gleccserek olvadása és az ember növekvő vízigénye miatt sosem látott mértékben fogy az édesvíz a bolygóról. Persze nem tűnik el, „csak” a tengerekbe jut, ahol a vízszint emelkedését okozza. A probléma nemcsak a sivatagokban, vagy az Alföldön érezteti hatását, hanem a hegyvidékeken is.

Ma már szinte senki sem kérdőjelezi meg a globális felmelegedés jelenségének létezését. Ugyanígy gyűlnek a tények a szárazodás folyamatával kapcsolatban is. A vizsgálatok kimutatták, hogy a száraz területek mérete évente mintegy nyolc magyarországnival gyarapszik. A szárazodásnak nálunk a talajvíz apadása a legfőbb oka, ami ráadásul ördögi körként is leírható. A nagyobb szárazságban több talajvizet használunk a hatások enyhítésére, ettől a talajvíz szintje még mélyebbre süllyed, amittől aztán még nagyobb lesz a szárazság.

Átalakulhatnak a kerületi erdők

A klímakutatók számára az egyik legérdekesebb, de legnehezebb kihívás ezekből az adatokból reális modelleket készíteni, amelyek megmutatnák – és ezzel legalább részlegesen megelőzhetővé tennék – a várható hatásokat. Abban egyre nagyobb az egyetértés, hogy a Kárpát-medencét súlyosabban érinti majd a felmelegedés, mint egyes környező területeket. Valószínűleg az Alföld fog a leggyorsabban és legdrasztiku-

sabban száradni és melegedni, aminek előjeleit már ma is tapasztalhatjuk, sajnos azonban a domb- és hegyvidékeket sem kerülik el a következmények. Várhatóan a közeljövőben sok kis vízfolyás elapad, vagy időszakisra ki is szárad – ahogyan a XII. kerület egyetlen természetes tava, a Béka-tó is csak a mesterseges nyári vízpótlásnak köszönheti csillogó víztükrét.



Itthon is egyre égetőbb probléma a szárazság

Az elmúlt években a Hegyvidék kerttulajdonosai is megtapasztalhatták, hogy a szárazság és meleg miatt a fák – különösen a fenyőfélék – hogyan gyengülnek le, majd száradnak ki. Ez a folyamat nem csak a kerítéseken

bélül zajlik, gondoljunk a Budai-hegység feketefenyőinek pusztulására! Persze van megoldás a kertekben és azokon kívül is. Bár az elmúlt évtizedek erőfeszítései nem erre mutattak, de fontos lenne növelni a vizes területek számát és kiterjedését. Ez vidéken a kisebb tavak, duzzasztók, árterek, lápok és mocsarak ismételt elárasztását jelenti, a város-

kedésüket, csökkenti a lombtömegüket. A szakértők véleménye alapján úgy tűnik, meg kell barátkozni egyes őshonos fafajok erős megrikulásával, ami a kerület erdeinek átalakulását is előrevetíti.

Sótalanítás és villámárvizek

A vízhiány nagy úr, ezért a Közel-Keleten és a világ számos más pontján ma már több tízezer sótalanító üzemet működtetnek a tengerparti országok, hogy ellassák édesvízzel a lakosságot és a mezőgazdaságot. A feladvány megoldható, de a folyamat energiaigénye óriási, ami kontraproduktív módon éppen a felmelegedést hajtó üvegházhatású gázok kibocsátását fokozza. Minket annyiban érint a tengervíz sótalanításának ügye, hogy a boltokban megvásárolható import zöldségek egy részét pont olyan üzemek állítják elő, amikben efféle technológia biztosítja az öntözővizet.

A XII. kerületben manapság nem a szárazodás, hanem a villámárvizek borzolják a kedélyeket. Mindkettő a felmelegedés következménye, és csak látszólag állnak ellentétben egymással. Valójában a gyorsan lezúduló víz a felszínen lefolyik, nem áztatja át a mélyebb talajrétegeket, azaz relatív szárazságot hagy maga után. A mikrotározók és esőkeretek épp az ilyen csapadék vizét hivatottak addig tárolni, amíg a szomjazó talaj képes lesz maradvéktaian befogadni.



Szomorú látvány: száradó fenyők a Hegyvidéken

Magyarország tízezernyi vízfolyásának csak mintegy tizedét monitorozzák többé-kevésbé rendszeresen a szakigazgatási és tudományos intézetek. A főleg állandó és időszakos kis vízfolyásokat magába foglaló fennmaradó hányadra vonatkozó adatokat már a lakosság is begyűjtheti a „DRYRivERS” alkalmazás segítségével. Az okostelefonra letölthető, egyszerű program szusszanásnyi

idő alatt lehetővé teszi a patakok aktuális állapotának rögzítését akár egy kirándulás során is. A mérési eredmények segítik a kutatókat a trendek felismerésében és a lokális állapotok pontos feltárásában, de az adatrögzítő is jól jár, hiszen amellezt, hogy adatait térképen is visszanezheti, játékos rendszerben jutalompontokat és jelvényeket gyűjthet az alkalmazásban.

Barta István

A róka az új vaddisznó?!

Árulkodó nyomaikat felfedezhetjük a hóban, de kis szerencsével a sötétedés utáni órákban meg is pillanthatjuk őket. A rókák egyre nagyobb számban élnek a városban, így a XII. kerületben is.

Nem újdonság, hogy a Hegyvidéken rókák élnek, de az utóbbi időben egyre többen találkoznak is a vörös bundás állatokkal, ami arra utal, hogy gyarapodott a városi állományuk. Már nemcsak a Normafa környéki séták alkalmával lehet megpillantani egy-egy félénken elinaló négy lábút, hanem a házak között is feltűnnek, és az ember közelségétől sem riadnak meg. Jelenlétük nem kizárólag a kertvárosi jellegű részekre korlátozódik, a minap például a polgármesteri hivatal mögötti játszótéren flangált fesztelenül egy példány – talán ügyet intézni jött. Az eset este történt, a gyerekek szerencsére már hazamentek, így nem futottak össze a mesék ravaszdi hőselével.



A legvárosibb róka

éppen a városok terjeszkedése miatt – egyre fogy, beköltöznek a településekre, azok méretétől függetlenül.

Másrészt a városok zöldövezeti részei mindent megadnak, ami egy rókának kell a megélhetéshez és a sikeres szaporodáshoz. A kertekben bőven akad búvóhely akár a nagy rókavárak kiásásához is, a kukák pedig változatos étrendet kínálnak, amiért még azokra a híres rókaugrásokra sincs szükség. Este a városban a zsákmányszerzés bizonytalansága nélkül indulhat táplálék után Vuk minden kései leszármatja. Esetleg csak annyi a különbség, hogy nem „ludat, kacsát vagy kakast” talál, hanem főleg ételmaradékokat és néhanapján egy-egy rágszálót. Emellett a kint felejtett kutya- és macskaeledel is gazdagítja az étlapját, és mivel a városban jellemzően melegebb van a téli, táplálékiszegény időszakban, ezért nem is kell olyan sok kalória a túléléshez, mint a vadonban.

Melbourne a „rókafőváros”

A Hegyvidéken élő példányok számát nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy a világ „rókafővárosában”, Melbourne-ben akár huszonhárom egyedet is össze lehet számolni négyzetkilométerenként. Nem kell azonban Ausztráliáig menni nagy városi rókasűrűségért, hiszen London mellett sok angol településen is hasonló számban élnek a vörös bundás állatok.

Mit tegyünk, ha jön?

A róka alapvetően óvatos állat, az egészséges egyed ösztönösen kerüli az embert és az általunk keltett zajt. Mégis azt tapasztalhatjuk, hogy a városi állatok ügyet sem vetnek ránk, és akár néhány méterre is megközelítik a járókelőket, különösen akkor, ha azok csendben, türelmesen várják, hogy a váratlan vendég továbbálljon. Ha tapsolunk, vagy kiáltunk, a róka azonnal kerekedik old. Ha viszont egy álló autóban ülünk, akkor egyáltalán nem vesz tudomást ottlétünkről, és fesztelenül elidőzik a közvetlen közelünkben is. Érdemes kihasználni ezeket a szerencsés pillanatokat, mert különösen a téli bundát viselő róka kifejezetten tetszetős a lompos farkával, a fehér hasfoltjával és a fekete „cipőivel”.



Rókavár bejárata egy XII. kerületi erdő mélyén

A kertben felbukkanó állatot elijeszthetjük, irtóhadjáratot indítani ellene viszont egyfelől tilos, másfelől teljesen hasztalan. A befogáshoz szakember segítsé-



Tökéletes élőhelyet biztosítanak számára a városok zöldövezeti részei

gét lehet kérni, ám jó tudni, hogy ahol egy róka területe megürül, oda nemsokára megérkezik egy másik példány, így a legnagyobb és legköltségesebb igyekezet ellenére sem lesz környezetünk tartósan rókamentes övezet.

Vesztettül veszélyes

Egy híres etológiai kísérlet során rókákat próbáltak megszelídíteni, ezért generációk sokasá-

alatt sikerült emberkézhez szoktatni őket – aztán a kísérlet végén két generáció alatt úgy viselkedtek, mintha mi sem történt volna előtte negyven évig. Ebből is látszik, hogy a róka nem szelíd, még akkor sem, ha a városban lakik, és a macskatálból eszik. Bár sokan a rókákat azonosítják a veszethez terjesztőivel, valójában ezt a betegséget több más városban élő madár és állat is továbbadhatja. A jó hír azonban az, hogy a megbetegedés kockázata elenyésző. A hazánkban hosszú ideje végzett vakcinázás miatt a rókaállomány egészségesnek tekinthető. Azért ha valaki fényes nappal találkozik olyan egyeddel, amelyik szokatlanul viselkedik, például nem fél az embertől, furcsán mozog, betegnek tűnik, esetleg agresszív, akkor tartson tőle biztonságos távolságot, és értesítse mihamarabb a Pilisi Parkerdő Zrt. munkatársait (+36-26/598-000), vagy hívja a NÉBIH zöldszámát (+36-80/263-244). A szakemberek majd megállapítják, hogy a róka valóban beteg-e, vagy csak egy különösen kíváncsi, bátor példány – és megteszik a szükséges intézkedéseket.

BI.